

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. gegužės 24 d. nutarimu Nr. 727
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2007 m. sausio 31 d. nutarimo Nr. 142
redakcija)

VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBA

2006 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2007 02 19 Nr. B6-(1.8)-267

Vilnius

TURINYS

VMVT VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA	3
VMVT VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	5
VMVT VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....	8
Strateginių tikslų įgyvendinimas.....	8
VMVT vykdytos programos.....	11
Patvirtintų asignavimų panaudojimas.....	29
Kita svarbi informacija.....	31
ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VMVT VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS.....	31
VERTINIMO KRITERIJŲ (EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO) 2006 M. SUVESTINĖ (1 priedas)	32
2006 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ (2 priedas).....	39

I. VMVT VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT), vykdydama Vyriausybės programą, vykdė pagrindinius Europos Sąjungos (toliau – ES) rinkos priežiūros principus, suteikdama prioritetą maisto saugos, vartotojų teisių apsaugos, gyvūnų sveikatos, gyvūnų gerovės užtikrinimui ir kontrolei, paremtai moksliniais rizikos analizės principais.

VMVT, kaip ir kitos ES kontrolės institucijos, 2006 m. vykdė socialiai atsakingą gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės politiką. Ypatingas dėmesys buvo skirtas gyvūnų užkrečiamųjų ligų, ypač greitai plintančių žmonių ir gyvūnų pavojingų užkrečiamųjų ligų, prevencijai ir kontrolei. Didelis dėmesys 2006 m. buvo skiriamas ūkiniams gyvūnų gerovės kontrolei, paukščių gripo prevencijai. Dėl paukščių gripo Nacionalinėje veterinarijos laboratorijoje (toliau – NVL) buvo atlikta 1914 paukščių tyrimų, iš jų 707 laukiniams paukščiams, tyrimų rezultatai neigiami.

2006 m. buvo išvengta pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų (snukio ir nagų ligos, klasikinio kiaulių maro, paukščių gripo, mėlynojo liežuvio ligos, galvijų tuberkuliozės, bruceliozės, galvijų spongiforminės encefalopatijos, skrepi ligos) protrūkių. Per visą metų laikotarpį buvo vykdoma pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėseną Lietuvos Respublikoje ir atlikti 2430089 laboratoriniai tyrimai. Atlikti 57400422 einamieji gyvūnų tyrimai, nustatyti 5674 sergantys gyvūnai, bendras ligų protrūkių skaičius 2336. Taikytos prevencinės priemonės: paukščių vakcinacija nuo Niukaslio ligos, infekcinio bronchito, salomoneliozės, Gamboro ligos, Mareko ligos, mikoplazmozės, galvijai vakcinuoti nuo rinotracheito, virusinės diarėjos, kiaulės vakcinuotos nuo raudonligės, mikoplazmozės, parvovirusinės infekcijos. Atlikta 174690613 gyvūnų vakcinacija, gydyti ir dehelmintizuoti 1434882 gyvūnai. Dėl galvijų spongiforminės encefalopatijos ištirti 76208 galvijai, tyrimų rezultatai buvo neigiami. Dėl pasiutligės ištirti 3534 gyvūnai, iš jų nustatyti 2232 užsikrėtę. Likviduojant pasiutligės židinius vakcinuoti 229373 šunys, 32528 katės, 67946 galvijai, 1514 arklių, 462 avys ir ožkos, 635 kiti naminiai gyvūnai.

2006 m. registruotas 31 naujas veterinarinis preparatas, perregistruoti 148 ir išbraukti iš registro 97 veterinariniai preparatai bei registruoti 23 biocidai.

Vykdomas PHARE projektas „Užkrečiamųjų gyvūnų ligų kontrolės stiprinimas Lietuvoje“, kurio vienas esminių komponentų – laukinių gyvūnų vakcinacija nuo pasiutligės (panaudota 2,1 milijonai jautų, vakcinacijos efektyvumas 52,2 proc.).

2006 m. vykdant kitus ES finansuojamus projektus (Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektai: Nr. 2004/016-925-01-02 „Maisto kontrolė (II etapas) – valstybinė veterinarinių medicininių produktų ir pašarų kontrolė“, Nr. 2004/016-925-01-03 „Pasiutligės kontrolės sistemos stiprinimas Lietuvos Respublikoje“, Nr. 2004/016-925-01-04 „Maisto saugos ir likučių maiste kontrolės stiprinimas Lietuvos Respublikoje“, Nr. 2004/016-925-01-08 „Gyvulių sveikatos ir maisto saugos kontrolės stiprinimas įdiegiant veterinarinės informacijos valdymo sistemą“ ir Nr. 2005/017-494-03-03 „Gyvūnų sveikatos kontrolės ir rengimosi nenumatytiems atvejams gebėjimų stiprinimas“) buvo kelta 569 VMVT specialistų kvalifikacija įvairiose srityse, įsigyta modernios laboratorinės įrangos, kompiuterinės technikos, įsisavinti nauji darbo metodai.

Per 2006 m. patikrintos 125 įmonės, užsiimančios veterinarine farmacija, 1 Lietuvoje registruota veterinarinius vaistus gaminanti įmonė. Atlikti 52 patikrinimai veterinarinių preparatų naudojimo gyvūnų gydymui gyvūnų laikymo vietose. Atlikta 231 veterinarinių preparatų registracijos procedūra.

Iš viso per 2006 metus pašarų sektoriuje buvo atlikti 1152 patikrinimai, patikrintos 782 įmonės. 2006 m. valstybinių patikrinimų metu buvo paimta ir ištirta 500 pašarų mėginių. Mėginių ėmimas buvo tikslingas, kadangi pašaruose dažniausiai buvo tiriami nuo 2006 m. uždrausti naudoti pašariniai antibiotikai, taip pat mikotoksinai, antimikrobinės medžiagos, pašariniai kokcidiostatai, šiltakraujų gyvūnų komponentai, o pašarinėse žaliavose:

mikotoksinai, salmonelės, kurie turi didelę įtaką pašarų saugai ir gyvūnų sveikatai. 2006 metais vykdant pašarų stebėseną buvo paimti ir ištirti 573 pašarų mėginiai.

17 atvejų dėl neatitikimo teisės aktų reikalavimams buvo uždrausta realizuoti pašarų siuntas.

2006 m. buvo įgyvendinti šalutinių gyvūninių produktų (toliau – ŠPG) tvarkymo veterinarijos reikalavimai, atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1774/2002. 2006 m. Lietuvoje veikė 1 pirmos kategorijos ŠGP perdirbimo įmonė, 2 antros kategorijos ŠGP perdirbimo įmonės, 4 trečios kategorijos ŠGP perdirbimo įmonės, 1 biologinių dujų gamybos įmonė, 17 tarpinių trečios kategorijos ŠGP tvarkymo įmonių, 13 gyvūnų augintinių ėdalo gamybos įmonių, 1 deginimo įmonė, 9 techninių produktų gamybos įmonės, 3 perdirbtų ŠGP laikymo įmonės, 1 komposto gamybos įmonė. Visos įmonės buvo patikrintos, 2 įmonių veikla buvo sustabdyta.

2006 m. toliau buvo plėtojama ES vieninga maisto kontrolės sistema pagal principą „nuo lauko (tvarto) iki stalo“, paremta Europos Komisijos Baltosios knygos dėl maisto saugos principais, naujais nuo 2006-01-01 įsigaliojusiais ES higienos reglamentais. VMVT tikrino visų mėsos, pieno, žuvų perdirbimo įmonių, tiekiančių savo produkciją bendrajai ES rinkai, atitiktį ES reikalavimams, o eksportuojant į trečiąsias šalis – ir šių šalių specialiesiems reikalavimams. Maisto tvarkymo subjektų valstybinės maisto kontrolės dažnumas buvo vykdomas atsižvelgiant į maisto tvarkymo subjektų suskirstymą pagal rizikos grupes (padidintos, vidutinės ir mažos rizikos). Atliekant tikrinimus gyvūninio maisto tvarkymo subjektuose buvo vadovaujama koncepcija „nuo produkto iki sistemos“. 2006 m. veiklą vykdė 22964 maisto tvarkymo subjektai (3313 gyvūninio maisto tvarkymo subjektai, 896 negyvūninio maisto gamybos subjektai, 16889 maisto rinkos subjektai: 9876 prekybos subjektai, 7013 viešojo maitinimo subjektų bei 1866 geriamojo vandens tiekimo subjektai). VMVT atlikto 33406 patikrinimus šiuose subjektuose. Dėl teisės aktų pažeidimų 2006 m. 177 atvejais maisto tvarkymo subjektų veikla buvo iš dalies sustabdyta, 553 atvejais – visiškai sustabdyta. Lyginant 2005 m. rezultatus 3 proc. pagerėjo maisto tvarkymo subjektuose veterinarijos, sanitarijos, higienos, ženklavimo reikalavimų laikymasis, 18 proc. padidėjo gyvūninių produktų gamybos įmonių patvirtintų produktų tiekimui ES rinkai, skaičius.

2006 m. VMVT Europos Komisijai išsiuntė 28 skubiuosius pranešimus dėl nesaugaus maisto ir pašarų. Į Lietuvos Respublikos rinką 2006 metais nepateko apie 350 tonų nesaugių maisto produktų, iš jų 72 090 kg nesaugių džiovintų vaisių ir razinų, 17 711 kg nesaugių saldainių, 41 650 kg nesaugių žuvies produktų, 22 663 kg kiaulienos riebalų, 6 500 kg kečupo, 3 500 kg nesaugių riešutų, 291 kg jogurto, 59 888 kg nesaugių pašarų ir kt. Apie draudžiamą tranzitą per Lietuvos Respubliką Europos Komisija informuota dėl 113 tonų produkcijos.

VMVT taikant efektyvias kontrolės priemones vykdant valstybinę maisto kontrolę 3 proc. sumažėjo vartotojų susirgimų, kilusių dėl nesaugaus maisto. 2006 metais užregistruoti ir ištirti 2464 vartotojų skundai, iš jų 874 (35 %) pasitvirtino. Skundų pagrįstumas, lyginant su 2005 m., padidėjo 1 proc. Vartotojų teisių gynimo lygis pagerėjo 2 proc., atsižvelgiant į bendro skundų skaičiaus santykį su pagrįstais skundais. Patvirtinamųjų laboratorinių tyrimų duomenimis, 5,6 proc. pagerėjo maisto produktų sauga ir kokybė.

Įdiegta visoje Lietuvoje vieninga maisto kontrolės informacinė sistema FIS. Užtikrintas kitų ES ir VMVT informacinių sistemų (TRACES, ADNS, VEPR, VVR ir kt.) darbas. Įgyvendinant Elektroninės valdžios koncepciją bei siekiant pagerinti informacijos sklaidą bei sudaryti geresnes sąlygas bendradarbiavimui tarp institucijos ir visuomenės, 2006 m. pertvarkytas VMVT tinklalapis, todėl ženkliai padidėjo internetu registruojamų gyventojų pranešimų, klausimų bei pasiūlymų skaičius. Siekiant informuoti visuomenę 2006 m. parengti ir išplatinti (visuomenės informavimo priemonės, teritorinės VMVT, internetas ir kt.) 367 informaciniai pranešimai.

2006 m. VMVT įvyko 6 Europos Komisijos Maisto ir veterinarijos biuro inspektorių misijos, kurių metu buvo vertinta VMVT veikla įgyvendinant ES reikalavimus. Vertinimas visų misijų metu buvo teigiamas.

2006 m. VMVT aktyviai atstovavo Lietuvai ES nuolatiniuose komitetuose bei kituose komitologijos organuose. VMVT darbuotojai – 37 Tarybos ir Europos Komisijos darbo grupių ir komitetų nariai, 2006 m. dalyvauta 200 posėdžių. 2006 m. VMVT specialistai pirmą kartą vykdė Europos Komisijos Maisto ir veterinarijos biuro misijas į Balkanų šalis (Serbija, Juodkalnija), kaip ES šalių ekspertai teikė pagalbą Bulgarijoje ir Turkijoje. Lietuvoje (VMVT, NVL) 2006 m. mokėsi Ukrainos, Gruzijos, Balkanų šalių, Moldovos, Kazachstano ir Armėnijos maisto ir veterinarinės kontrolės tarnybų darbuotojai ir mokslininkai.

NVL, Lietuvos Respublikos kontrolinė laboratorija, 2006 m. vykdė tiekiamai rinkai maisto ir pašarų saugos, kokybės, gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos laboratorinius tyrimus. NVL buvo vykdomos VMVT parengtos ir ES patvirtintos gyvūnų ligų stebėsenos programos, įdiegti nauji virusų išskyrimo ir atpažinimo metodai, atliktos naujai įdiegtų metodų įteisinimo procedūros. 2006 metais NVL įdiegė 69 naujus tyrimo metodus, kurie buvo akredituoti pagal ISO 17025 standartą.

VMVT – pirmoji ES maisto kontrolės institucija, gavusi tarptautinę akreditaciją pagal standarto ISO 17020:2004 „Bendrieji įvairių tipų kontrolės įstaigoms keliami reikalavimai“ nuostatas (Vokietijos akreditacijos biuras – DAP), kuri tarptautiniu mastu patvirtina VMVT vykdomos valstybinės kontrolės nepriklausomumą, efektyvumą ir skaidrumą. 2006 m. VMVT buvo akredituotas visas maisto kontrolės sektorius, įdiegtos kokybės sistemos programos gyvūnų gerovės ir pasienio veterinarinės kontrolės srityse.

Lietuvoje veikiančiuose 12 pasienio veterinarijos postų naudojama ES prekių judėjimo ir pasienio veterinarinių tikrinimų informacijos valdymo sistemos – TRACES ir COACH LT; RASFF užtikrino pareigūnų darbo efektyvumą. Pasienio veterinarinės kontrolės srityje buvo bendradarbiaujama su kitomis valstybės institucijomis, muitinės tarnybomis. Tarp VMVT ir Muitinės departamento diegiama vieno langelio aptarnavimo sistema. 2006 m. tranzitu vežti uždrausta 2555 tonos gyvūninių produktų, UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ sunaikinta 275 tonos nesaugių importuojamų gyvūninių produktų. VMVT glaudžiai bendradarbiavo su Europos Komisijos Anti-Falsifikavimo biuru (OLAF), dalyvavo Europos Tarybos Potsdamo grupės Kovos su klastotėmis pogrupio darbe.

VMVT 2006 m. skyrė didelį dėmesį VMVT pareigūnų, atstovaujančių Lietuvos interesams ES institucijose, mokymams, susijusiems su Lietuvos Respublikos pasirengimu 2013 m. ES pirmininkavimui. 2006 m. VMVT specialistai dalyvavo 97 skirtinguose mokymuose, kurių metu buvo apmokyti 2146 VMVT ir jai pavaldžių įstaigų specialistai. 1577 specialistai buvo apmokyti pagal patvirtintą 2006 m. VMVT mokymo programą ir 569 specialistai pagal Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektus.

Pagal Lietuvos 2004–2006 metų Bendrojo programavimo dokumento 2.2 priemonę „Darbo jėgos kompetencijos ir gebėjimo prisitaikyti prie pokyčių ugdymas“ parengtas projektas „Teritorinių valstybinių maisto ir veterinarijos tarnybų vadovaujančių specialistų mokymas siekiant padidinti užsienio kalbos ir kompiuterinio raštingumo kompetenciją“, kuris bus vykdomas 2007–2008 m.

II. VMVT VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

Intensyvus tarptautinis bendradarbiavimas su kitų šalių maisto ir veterinarijos institucijomis, ES finansuojamų projektų vykdymas, aktyvus VMVT dalyvavimas ES institucijų veikloje turėjo esminės teigiamos įtakos 2006 m. VMVT veiklai.

ES finansuojamų projektų vykdymas sudarė galimybes VMVT darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, todėl pavyko ženkliai sustiprinti inspektorių kompetenciją gyvūnų užkrečiamųjų ligų prevencijos ir kontrolės, maisto saugos ir kokybės, pasienio kontrolės, laboratorinių tyrimų

vykdymo srityse, buvos įdiegti nauji tyrimų metodai, įsigyta modernios kompiuterinės technikos ir laboratorinės įrangos (Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektai: Nr. 2004/016-925-01-02 „Maisto kontrolė (II etapas) – valstybinė veterinarinių medicininių produktų ir pašarų kontrolė“, Nr. 2004/016-925-01-03 „Pasienio veterinarinės kontrolės sistemos stiprinimas Lietuvos Respublikoje“, Nr. 2004/016-925-01-04 „Maisto saugos ir likučių maiste kontrolės stiprinimas Lietuvos Respublikoje“, Nr. 2004/016-925-01-08 „Gyvulių sveikatos ir maisto saugos kontrolės stiprinimas įdiegiant veterinarinės informacijos valdymo sistemą“ ir Nr. 2005/017-494-03-03 „Gyvūnų sveikatos kontrolės ir rengimosi nenumatytiems atvejams gebėjimų stiprinimas“).

Pastarųjų kelerių metų aktyvaus VMVT ir Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos priežiūros tarnybos bendradarbiavimo dėka buvo sudarytos ypač palankios sąlygos lietuviškų gyvūninių maisto produktų eksportui į Rusijos Federaciją. Nuo 2004 metų įmonės, norinčios eksportuoti gyvūninius produktus į Rusijos Federaciją, privalo būti įrašytos į Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos priežiūros tarnybos patvirtintų įmonių sąrašą. 2004 m. buvo patvirtintos 33 Lietuvos įmonės, galinčios eksportuoti savo produkciją į Rusijos Federaciją, o 2005 m. pabaigoje teisę eksportuoti į Rusijos Federaciją turėjo 68 įmonės. Nuo 2006 m. gruodžio 31 d. teisę eksportuoti į Rusijos Federaciją turi 96 Lietuvos ūkio subjektai (pieno, mėsos, paukštienos, žuvies perdirbimo įmonės, kiaušinių, pašarų gamybos, prekybos įmonės, šaltieji sandėliai, kiaulių kompleksai). Tai didžiausias patvirtintų įmonių skaičius visose naujose ES šalyse ir ženklus Lietuvos Respublikos indėlis į ES eksporto skatinimą. Toks pasiekimas yra Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos priežiūros tarnybos pripažinimas, kad VMVT sugeba užtikrinti gyvūnų ir gyvūninių maisto produktų, eksportuojamų į Rusijos Federaciją, aukšto lygio kontrolę.

2006 m. sausio 1 d. įsigaliojus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 882/2004 dėl valstybinės kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL 2004 m. specialusis leidimas, 3 skyrius, 45 tomas, p. 200–251), VMVT pradėjo įgyvendinti 41–44 straipsnių nuostatas, reglamentuojančias nacionalinio integruoto daugiamečio kontrolės plano rengimą ir vykdymą. Šio plano parengimas ir ilgalaikis strateginių uždavinių planavimas, atsižvelgiant į Europos Komisijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetus, padės efektyviau kontroliuoti visą maisto grandinę „nuo lauko iki stalo“. 2006 m. sudarytas ir patvirtintas Lietuvos Respublikos kontrolės institucijų integruotas daugiamečio nacionalinio kontrolės planas 2007–2009 m., kuris pristatytas Europos Komisijai ir pradėtas įgyvendinti nuo 2007 m. sausio mėnesio. Kiekvienų metų pradžioje daugiamečio nacionalinio kontrolės plano ataskaita už praėjusius metus su naujais plano pakeitimais bus pristatyta Europos Komisijai iki kitų metų birželio mėn. 30 d. kaip ir numatyta reglamento 882/2004/EB nuostatose.

VMVT – pirmajai valstybinei maisto ir pašarų kontrolės institucijai ES – suteiktas tarptautinis akreditacijos sertifikatas pagal tarptautinio standarto ISO/IEC 17020:2004 „Bendrieji įvairių tipų kontrolės įstaigų veikimo kriterijai“ nuostatas. 2006 m. gauta kontrolės sistemos tarptautinė akreditacija įpareigoja VMVT dar efektyviau ir skaidriau vykdyti Vyriausybės jai pavestas funkcijas maisto saugos, vartotojų teisių apsaugos maisto srityje, gyvūnų sveikatos ir gerovės kontrolės srityse. VMVT ir jai pavaldžiose įstaigose 2006 m. buvo akredituotas maisto kontrolės sektorius, parengtos gyvūnų gerovės, importo, tranzito veterinarinės kontrolės kokybės sistemos programos.

Pasaulyje sparčiai plintantis paukščių gripas kelia didelį pavojų ne tik gyvūnų sveikatai, bet ir sukelia milžiniškus ekonominius ir socialinius nuostolius, todėl didelis dėmesys buvo skiriamas paukščių gripo prevencijai ir efektyviai kontrolei. 2006 m. paukščių gripo H5N1 virusas buvo nustatytas 15 ES šalių. VMVT pagal 1992 m. gegužės 19 d. Tarybos direktyvą 92/40/EB *dėl Bendrijos priemonių kontroliuoti paukščių gripą* parengė Paukščių gripo kontrolės priemones bei Paukščių gripo neatidėliotųjų priemonių planą, kurį patvirtino Europos Komisija. 2006 m. nuolat vykdoma paukščių gripo stebėseną – imami

mėginiai iš ūkiuose laikomų, sumedžiotų bei nugaišusių laukinių paukščių, kurie yra tiriami dėl paukščių gripo. Paukščių augintojams rekomenduojama paukščius laikyti uždaroje patalpose ir saugoti nuo kontakto su laukiniais paukščiais, neleisti lankytis paukščių laikymo vietose pašaliniais asmenims, paukščių girdymui nenaudoti vandens iš atvirų vandens telkinių. Ventės rage įrengtas veterinarijos gydytojų postas paukščių migracijai stebėti. Apskričių VMVT nurodyta patikrinti paukščių epizootologinę padėtį, atkreipiant dėmesį į biosaugumo priemones. Visos teritorinės VMVT aprūpintos asmeninės apsaugos priemonėmis, įsigyta reikalinga technika ir įranga paukščių žudymui, nes tai būtų reikalinga nustatius paukščių gripo židinį. Taip pat 2006 m. buvo organizuoti imituotos paukščių gripo epizootijos likvidavimo pratybos, kurių metu veterinarijos gydytojai buvo supažindinti su paukščių gripo likvidavimo reikalavimais, ligos klinikiniais ir patologoanatominiais simptomais, mėginių ėmimo ir tyrimo metodika. Buvo aktyviai vykdoma visuomenės informavimo kampanija – platinti pranešimai spaudai, organizuoti interviu, išleisti lankstinukai ir plakatai, rekomendacijos įvairioms visuomenės grupėms. Pasirašytos bendradarbiavimo vykdant paukščių gripo kontrolės priemonės sutartys su Vyriausybės įstaigomis ir susijusiomis organizacijomis.

Lietuvoje vykdoma laukinių gyvūnų vakcinacijos nuo pasiutligės programa – Europos Komisijos koordinuojama, ilgalaikė pasiutligės likvidavimo programa, apimanti visas Baltijos šalis. Lietuvoje vykdoma laukinių gyvūnų pasiutligės likvidavimo kampanija finansuojama iš 2003 metų PHARE projekto „Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės stiprinimas Lietuvoje“ lėšų. Finansuojant ES už beveik 5 mln. litų nupirkta 6 mln. jaukų su pasiutligės vakcina. Jaukai su vakcina nuo pasiutligės išmėtyti iš orlaivių. Laukinių gyvūnų vakcinacijai naudojama Čekijos Respublikoje, Bioveta a. s. farmacinėje įmonėje pagaminti jaukai su vakcina nuo pasiutligės. 2006 m. visoje šalies teritorijoje buvo vykdytos laukinių gyvūnų vakcinacijos nuo pasiutligės programos pavasario ir rudens–žiemos laikotarpiais. Vakcinacijos programų metu iš orlaivių buvo išmėtyta 2100000 jaukų su vakcina nuo pasiutligės. Pirmas vakcinacijos etapas buvo pradėtas 2006 m. pavasarį, kuomet laukiniai gyvūnai buvo vakcinuojami 60 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos; sunaudota 800 tūkst. jaukų su vakcina nuo pasiutligės. Antrasis vakcinacijos etapas apėmė 100 proc. Lietuvos teritorijos ir buvo sunaudota 1300000 jaukų. Vakcinacijos efektyvumui kontroliuoti nuo šių metų birželio mėnesio NVL atliekami laukinių gyvūnų vakcinacijos nuo pasiutligės efektyvumo tyrimai. Lapių ir usūrinių šunų vakcinacijos efektyvumas (tetraciklino žymeklis) buvo 52,2 proc.

2006 m. rugsėjo mėnesį buvo reorganizuota Pasienio ir transporto valstybinė veterinarijos tarnyba. Pasienio veterinarijos postai tapo pavaldūs apskričių VMVT. Buvo pereita prie vieno langelio principo, ir tai užtikrino stabilų pasienio veterinarijos postų darbą, greitą ir efektyvą problemų ir klausimų, kylančių pasienio veterinarijos postuose, sprendimą teritoriniame lygmenyje. Veiklos efektyvumo ir ekonomiško atžvilgiu pasiektas numatytas rezultatas. Taip pat, pasienio veterinarinei kontrolei stiprinti, ypač tranzitu gabenamų siutų ir muitinės sandėlių kontrolei stiprinti, buvo įdiegta ir praktiškai pradėta naudoti informacinė sistema COACH LT, kuri padeda užkirsti kelią nesaugių produktų gabenimui per Lietuvos Respubliką bei tokių produktų patekimui į Lietuvos rinką.

Stiprinant maisto kontrolę bei vartotojų apsaugą 2006 m. buvo įdiegta ir pradėta praktiškai naudoti vieninga maisto kontrolės informacinė sistema (FIS), kuri sudarė sąlygas efektyvesniam VMVT inspektorių darbo koordinavimui ir tikrinimų unifikavimui, efektyvesniam vartotojų pranešimų nagrinėjimui, duomenų analizei bei operatyvesniam informacijos pateikimui vartotojams.

2006 m. buvo baigta renovuoti dalis NVL patalpų, kuriuose įsikūrė virusologinių, patologinių anatominių ir histologinių tyrimų bei genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) skyriai. Virusologinių tyrimų skyriaus patalpose įrengtos 3 biosaugos lygio patalpos, kuriose atliekami ypatingai pavojingų TEB A sąrašo ligų tyrimai, naudojant šiuolaikinius tyrimo metodus: Ląstelių kultūrų laboratorija, kurioje atliekami TEB B sąrašo ir į sąrašą neįtrauktų

ligų bei žuvų virusinių ligų tyrimai, naudojant virusų izoliacijos, virusų neutralizacijos reakcijas; Pasiutligės laboratorija, kurioje atliekami pasiutligės tyrimai, naudojant virusų izoliacijos, fluorescuojančių antikūnų virusų neutralizacijos ir imunofluorescencijos reakcijas; Imunofermentinės analizės laboratorija, kurioje atliekami gyvūnų virusinių ligų virusų antigenų tyrimai. Patologinių anatominių ir histologinių tyrimų skyriaus patalpose įrengta moderni gyvūnų skrodimo patalpa, aprūpinta visa reikalinga patologijos įranga: Histologijos laboratorija, kurioje atliekami gyvūnų ligų histologiniai ir imunohistocheminiai tyrimai, pašarų tyrimai gyvūninės kilmės komponentų nustatymui. GMO skyriuje įkurtos laboratorijos, kuriose, naudojant modernias technologijas ir metodikas, atliekami gyvūnų ligų, pašarų ir maisto produktų tyrimai.

2006 metais NVL Kauno teritorinis skyrius persikėlė į naujas patalpas, kuriose įsikūrė maisto produktų ir pašarų mikrobiologinių ir cheminių tyrimų skyriai, serologinių ir bakteriologinių tyrimų skyriai. Įkurtas patologijos centras, kuriame sumontuota pagal PHARE projektą gauta patologijos įranga. Baigta NVL Panevėžio teritorinio skyriaus patalpų renovacija. Renovuotose patalpose įsikūrė maisto produktų ir pašarų mikrobiologinių ir cheminių tyrimų skyriai, serologinių ir bakteriologinių tyrimų skyriai, patologijos centras, kuriame sumontuota pagal PHARE projektą gauta patologijos įranga.

Vykdamas investicinius projektus renovuotos Lietuvos valstybinė veterinarijos preparatų inspekcija, Šiaulių apskrities VMVT, taip pat renovuotos Plungės, Švenčionių, Vilkaviškio rajonų VMVT, darbuotojams sudarytos palankesnės darbo sąlygos.

III. VMVT VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Strateginių tikslų įgyvendinimas

VMVT strateginiai tikslai:

1. Strateginis tikslas.

Vykdamas socialiai atsakingą gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės Europoje politiką užtikrinti gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir zoonozių stebėseną ir kontrolę bei gyvūnų gerovę, likviduoti gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkius, taikyti biologinės saugos priemones gyvūnų užkrečiamųjų ligų prevencijai.

Lietuvoje gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė yra svarbiausia VMVT veiklos sritis. Šių ligų kontrolei kasmet buvo sudaromos programos, kurias tik iš dalies finansavo valstybė, o didesnę dalį išlaidų dengė gyvūnų augintojai. Kai kurių ligų tyrimai buvo finansuojami ES lėšomis. Pavyzdžiui, galvijų spongiforminės encefalopatijos ir skrepi ligos tyrimai iki 2005 metų buvo finansuojami iš PHARE projekto „Užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų kontrolės stiprinimas Lietuvoje“ lėšų. Europos Komisija ko-finansavo galvijų tuberkuliozės, galvijų bruceliozės, enzootinės galvijų leukozės, klasikinio kiaulių maro, Aujeskio ligos, avių bruceliozės, salmoneliozės tyrimus. Atsižvelgiant į gerą gyvūnų užkrečiamųjų ligų epidemiologinę situaciją, pakeista šių ligų priežiūros ir kontrolės bei finansavimo sistema bei įdiegta gyvūnų laikymo vietų priežiūros sistema.

Pavojingos gyvūnų užkrečiamosios ligos gali padaryti žymios finansinės, ekonominės ir socialinės žalos, kelia grėsmę visuomenės sveikatai. Pastaraisiais metais ES ir kitose šalyse, pasireiškus pavojingoms gyvūnų užkrečiamosioms ligoms, gyvūnai nebuvo vakcinuojami, o buvo naikinami. Toks gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo būdas, kai buvo paskerdžiama ir sunaikinama daug sveikų gyvūnų, pasirodė nepriimtinas plačiajai visuomenei, kartais tai sukeldavo net masinius protestus. Masinis gyvūnų skerdimas ir naikinimas kelia didelį

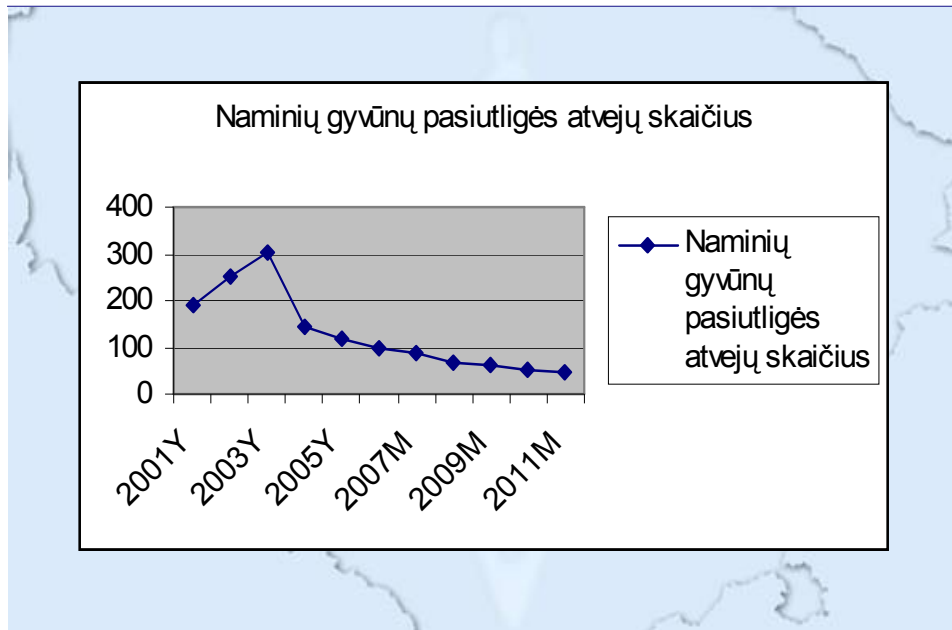
visuomenės susirūpinimą gyvūnų gerove bei etiniais, ekonominiais, socialiniais ir aplinkosaugos klausimais. Nors tokiais atvejais gyvūnų augintojams nuostoliai buvo atlyginami, tačiau tai sukėlė svarbias socialines pasekmes. Masinio gyvūnų skerdimo sanitariniais tikslais ir gyvūnų gaišenu šalinimo vaizdai daro didelį psichologinį poveikį. Dėl to dalis visuomenės nepritarė tokiai ligų likvidavimo politikai ir prieštaravo ligų protrūkio padarytos finansinės žalos atlyginimui. Didžioji visuomenės dalis pritaria, kad ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų atvejais sergantys ir užkrėsti gyvūnai būtų skerdžiami. Tačiau tik nedidelė visuomenės dalis pritaria, kad ir sveiki gyvūnai būtų skerdžiami esant tokiai situacijai. Visuomenės nuomone, privaloma gerbti įprastinį gyvūnų gyvenimo ciklą. Dėl šių priežasčių buvo siūloma keisti pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų politiką, keisti gyvūnų ligų likvidavimą bei nuostolių atlyginimą reglamentuojančius teisės aktus. Užkrečiamųjų ligų protrūkio atveju pasiūlyta vakcinuoti gyvūnus. 2003 metais Europoje padaryti pirmieji žingsniai siekiant pakeisti užkrečiamųjų ligų prevencijos, kontrolės ir kovos su jomis politiką. Europos Parlamentas pasiekė, kad būtų priimta nauja direktyva snukio ir nagų ligai kontroliuoti, ir joje būtų įtiesinta galimybė vakcinuoti gyvūnus nuo šios ligos. Rengiant šią direktyvą buvo laikomasi vis labiau išsiginčios nuomonės, kad produktų, gautų iš suvakcinuotų gyvūnų, vartojimas nekeltų pavojaus visuomenės sveikatai. Be to, gyvūnų vakcinavimas yra efektyvi priemonė ligos plitimui sustabdyti.

Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės programoje 2007 metams numatyta didinti valstybės paramą ūkininkams. Iš PHARE projekto „Užkrečiamųjų ligų kontrolės stiprinimas Lietuvoje“ lėšų numatoma tęsti laukinės faunos vakcinaciją nuo pasiutligės. Europos Komisija skyrė ko-finansavimą galvijų enzootinės leukozės, pasiutligės, paukščių gripo, kalakutų ir kiaulių salmoneliozių, galvijų spongiforminės encefalopatijos kontrolei bei avių bandų genų tipavimui.

Galvijų bruceliozės ir enzootinė galvijų leukozės tyrimai galvijų bandose atliekami valstybės lėšomis. Kontroliuojamose ir nekontroliuojamose, parinktose atsižvelgiant į galimą užkrečiamosios ligos riziką, karvių bandose paimtas karvės pieno mėginys bus tiriamas NVL. Gavus neigiamus tyrimų rezultatus, karvių banda bus pripažįstama sveika ir jai netaikomi jokie apribojimai. Įtarus ligą, tyrimai bus tęsiami tol, kol bandoje bus likviduota liga. Siekiant likviduoti enzootinę galvijų leukozę, numatoma taikyti griežtas biologinės saugos priemones užkrėstoms bandoms. Galvijų tuberkuliozės tyrimai bus atliekami skerdyklose. Gyvūnų tyrimai dėl užkrečiamųjų ligų bus atliekami, esant reikalui, gyvūnams judant iš bandos arba į bandą, siekiant užtikrinti bandos gyvūnų sveikatingumą ir statusą. Kasmetiniai privalomi tyrimai turi būti atliekami spermos surinkimo centruose, ligų neapimtose bandose bei ligų neapimtos bandos statuso siekiančiose bandose.

Efeko kriterijus:

Sumažėjęs gyvūnų sergamumas užkrečiamosiomis ligomis, išvengta didelių ekonominius nuostolius nešančių pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkių.

2006 m. buvo išvengta pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų (snukio ir nagų ligos, klasikinio kiaulių maro, paukščių gripo, mėlynojo liežuvio ligos, galvijų tuberkuliozės, bruceliozės, galvijų spongiforminės encefalopatijos, skrepi ligos) protrūkių. Lyginant 2005 ir 2006 metų duomenis, nustatyta, kad gyvūnų sergamumas užkrečiamosiomis ligomis sumažėjo 7,4 proc., priemonė iš dalies įvykdyta (74%).

Buvo nustatyti 2232 pasiutligės atvejai. Pasiutligės atvejų, lyginant su 2005 metais, tarp laukinių gyvūnų padaugėjo 31 proc., o naminiams gyvūnams – 2,5 proc., tačiau lyginant su strateginiame plane prognozuotu naminių gyvūnų užsikrėtimo pasiutlige atvejų skaičiumi, šių atvejų sumažėjimas sudaro 257 proc.

2. Strateginis tikslas.

Užtikrinti vykdomą valstybinę maisto saugos ir kokybės kontrolę visais maisto tvarkymo etapais (nuo maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimo, geriamojo vandens šaltinių saugos tikrinimo iki maisto tiekimo vartotojams), apsaugoti vartotojų interesus, kad tiekiamas šalies rinkai ir eksportuojamas maistas atitiktų teisės aktais nustatytus saugos, kokybės, ženklinimo ir kitus privalomuosius reikalavimus.

Vykdam šį strateginį tikslą 2006 m. šalyje nekilo su maisto sauga susijusių krizių, vartotojai buvo apsaugoti nuo didesnių grupinių apsinuodijimų maistu bei per maistą ir geriamąjį vandenį plintančių ūmių infekcinių ligų.

2006 m. valstybinė maisto kontrolė buvo vykdoma vadovaujantis patvirtintomis programomis: maisto tvarkymo subjektų valstybinės maisto kontrolės, Lietuvos maisto taršos stebėsenos, medžiagų ir gaminių, besiliečiančių su maistu, kontrolės, genetiškai modifikuoto maisto, naujų maisto produktų ir naujų maisto ingredientų saugos kontrolės, bei patvirtintais planais: patvirtinamųjų maisto produktų mėginių atrinkimo, importuojamų maisto produktų, kuriuose galėtų būti genetiškai modifikuotų organizmų mėginių atrinkimo, importuojamų maisto produktų, kurie galėtų būti apdoroti jonizuojančiąja spinduliuote, mėginių atrinkimo ir kt.

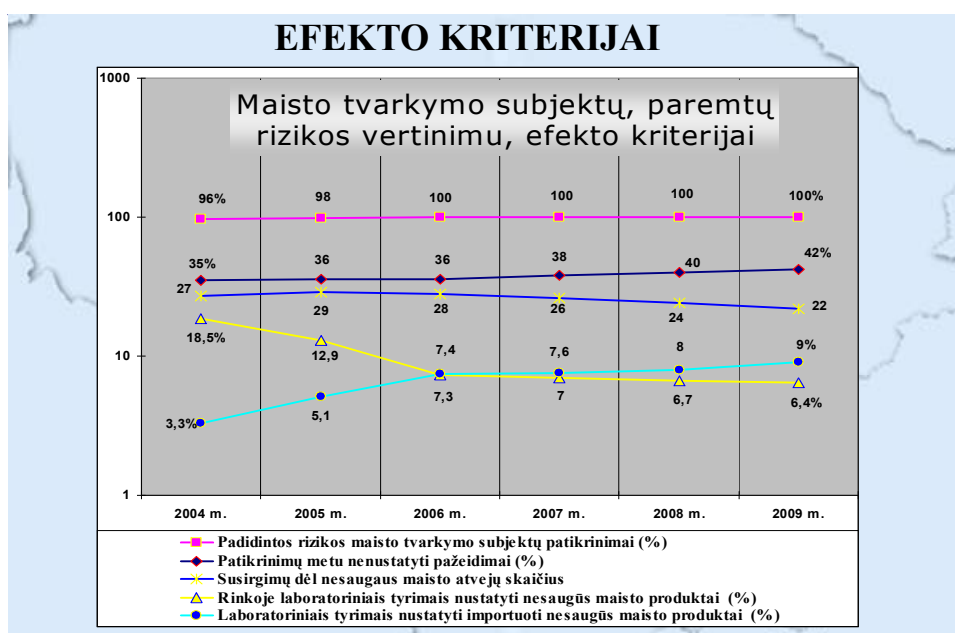
Maisto tvarkymas vykdomas maisto tvarkymo subjektuose, turinčiuose VMVT išduotą maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą ar veterinarinį patvirtinimą. 2006 m. VMVT ir teritorinių VMVT pareigūnai, atlikdami valstybinę veterinarinę ir maisto kontrolę, vadovavosi kokybės sistemos programomis ir darbo instrukcijomis. Valstybinė

kontrolė buvo vykdoma pagal rizikos analizės metodą, kurį sudaro rizikos vertinimas, rizikos valdymas ir informavimas apie riziką.

Siekiant sumažinti ligų protrūkius dėl maisto tvarkymo įmonių kaltės patikrinti visi padidintos rizikos maisto tvarkymo subjektai nustatytu dažnumu; tarp jų – rizikingiausi maisto tvarkymo subjektai (socialinės globos įstaigų maisto skyriai, ikimokyklinių įstaigų maisto skyriai, konditerijos įmonės ir kt.), analizuotos protrūkių priežastys, keistasi informacija su maisto verslo atstovais, sveikatos pasaugos institucijomis, vartotojų teisių gynimo organizacijomis.

Efeko kriterijus:

Padidės patikrintų maisto tvarkymo subjektų skaičius bei nustatytų higienos reikalavimų laikymasis, bus išvengta didelių ekonominius nuostolius nešančių vartotojų susirgimų, kilusių dėl nesaugaus maisto.

2006 m. patikrinti 21549 (94 %) (2005 m. – 21796 (95%)) maisto tvarkymo subjektai: 3313 (100 %) gyvūninio maisto tvarkymo įmonių, 867 (97 %) negyvūninio maisto gamybos įmonės, 15682 (93 %) rinkos įmonės, 1687 (90 %) geriamojo vandens tiekimo subjektai. Maisto tvarkymo subjektų valstybinės maisto kontrolės dažnumas buvo vykdomas atsižvelgiant į maisto tvarkymo subjektų suskirstymą pagal rizikos grupes (padidintos, vidutinės ir mažos rizikos).

2006 m. pagerėjo maisto tvarkymo subjektuose nustatytų veterinarijos, sanitarijos, higienos reikalavimų laikymasis, atsižvelgiant į patikrinimų (be nustatytų pažeidimų) atvejų santykį su patikrinimų skaičiumi (39 %). (2005 m. – 36 %).

Visi maisto tvarkymo subjektai, tvarkantys maistą, yra patvirtinti ir registruoti VMVT. Vykdam efektyvią, pagrįstą rizikos vertinimu valstybinę maisto kontrolę, 2006 m. buvo planuotas žmonių grupinių susirgimų maisto toksikoinfekcinėmis ir ūmiomis užkrečiamosiomis ligomis mažėjimas 2 proc., susirgimų sumažėjo 3 proc., pagal planuotą efekto kriterijų priemonė įvykdyta 150 proc.

VMVT vykdytos programos

VMVT 2006 metais vykdė šešias programas.

2.1 programa „Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sistemos administravimo ir tobulinimo programa“

Programos tikslai:

1. Gerinti maisto tvarkymo valstybinę veterinarinę kontrolę Lietuvos Respublikoje

2006 m. VMVT ir jai pavaldžioms įstaigoms patvirtintas etatų skaičius nesikeitė (1810). VMVT pavestoms funkcijoms vykdyti buvo užtikrintas reikiamas valstybės tarnautojų ir kitų darbuotojų skaičius. Buvo sudarytos visos reikiamos sąlygos valstybės tarnautojų ir kitų darbuotojų sklandžiam ir produktyviam darbui.

2006 m. VMVT toliau vykdė informacinės visuomenės plėtrai skirtas priemones, buvo vystomos informacinės sistemos, duomenų bazės, įgyvendinama Elektroninės valdžios koncepcija bei Elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų informacinėse sistemose strategija.

2006 m. buvo pertvarkyta VMVT interneto svetainė siekiant pagerinti informacijos pateikimą visuomenei bei sudaryti sąlygas gyventojams ir verslo subjektams elektroniniu būdu bendrauti su VMVT ir jai pavaldžioms įstaigomis: gauti informaciją bei elektronines paslaugas, užregistruoti pranešimus, pareikšti nuomonę dėl VMVT inspektorių darbo ir kt. 2006 m. VMVT tinklalapyje buvo operatyviai skelbiama informacija, skirta įvairioms visuomenės grupėms. 2006 m. buvo parengti ir išplatinti 367 informaciniai pranešimai (2005 m. buvo paskelbta 318 pranešimų) maisto saugos, gyvūnų sveikatos, gerovės ir kitomis aktualijomis, parengti ir pateikti 660 atsakymų į internetu užduodamus klausimus (2005 m. buvo atsakyta į 435 internetu užduotus klausimus). Internetu užpildžius elektroninę pranešimo anketą gauti ir išnagrinėti 205 vartotojų pranešimai dėl maisto produktų (2005 m. – 149), nuo 2006 m. lapkričio mėn. pradėjus elektroniniu būdu registruoti pranešimus dėl gyvūnų gerovės pažeidimų – registruoti 8 elektroniniai pranešimai. Sukurtas ir tinklalapyje visuomenei publikuojamas valstybinės veterinarinės priežiūros objektų registras. Gerinant VMVT ir jos įstaigų vidinę komunikaciją išplėstas el. turinys VMVT darbuotojams skirtoje tinklalapio dalyje, publikuojami ataskaitų iš ES institucijų darbo organų posėdžių, derybinių pozicijų ir kiti elektroniniai žurnalai.

2006 m. užtikrintas duomenų apie vidaus prekybą gyvūnais bei duomenų apie gyvūnų ir gyvūninių produktų importą bei tranzitą registravimas ES TRACES sistemoje. Naudojantis šia sistema valstybiniai veterinarijos inspektoriai užtikrino elektroninių veterinarijos sertifikatų išdavimą gyvūnų ir produktų siuntoms, skirtoms tarptautinei prekybai. 2006 m. išduota 2110 elektroninių sertifikatų vidaus prekybos siuntoms, 35060 veterinarinių įvežimo dokumentų gyvūninių produktų siuntoms, 67 – gyvūnų importo ir tranzito siuntoms.

Nuo 2006 m. sausio 1 d. praktiškai pradėta naudoti nauja pasienio veterinarinės kontrolės informacinė sistema COACH LT, užtikrinanti importuojamų ir tranzitu gabenamų VMVT kontroliuojamų siuntų duomenų registravimą, kontrolę bei atsekamumą, atliekanti pagalbinę funkciją pasienio veterinarijos inspektoriui priimant sprendimą dėl siuntos atitikties reikalavimų (automatinis ES patvirtintų šalių ir regionų, patvirtintų įmonių, veterinarijos sertifikato pavyzdžio tikrinimas).

Nuo 2006 m. vasario 1 d. įdiegta vieninga Maisto kontrolės informacinė sistema (FIS), kurioje registruojami maisto tvarkymo subjektai, jų patikrinimų duomenys, vartotojų skundai. Vieninga sistema užtikrina inspektorių darbo koordinavimą ir unifikavimą, sudaro galimybę operatyviai paskelbti informaciją vartotojams. 2006 m. šioje sistemoje įregistruoti 20156 maisto tvarkymo subjektai, 27012 patikrinimų.

Buvo užtikrintas kitų ES ir VMVT informacinių sistemų darbas, patvirtintos kokybės sistemos programos dėl elektroninių duomenų saugos; darbui su informacinėmis sistemomis apmokyti 100 VMVT ir jai pavaldžių įstaigų darbuotojų.

2006 m. buvo numatyta, kad VMVT gaus ir išanalizuos iš Lietuvos Respublikos institucijų – 7400, iš ES ir kitų valstybių – 1100 dokumentų; buvo gauta ir išanalizuota iš Lietuvos Respublikos institucijų – 7295, iš ES ir kitų valstybių – 1500 dokumentų. Priemonė įvykdyta. 2006 m. buvo numatyta, kad VMVT pateiks 7800 atsakymų; buvo pateikta 3648 atsakymai raštu, taip pat atsakymai buvo teikti internetu, el. paštu bei susirinkimų ir posėdžių metu. Buvo pateikti visi atsakymai į paklausimus ir papildomai išsiųsta iniciatyvinių raštų.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

Įdiegus vieningą Maisto kontrolės informacinę sistemą FIS, pagerėjo VMVT inspektorių darbo koordinavimas, sistemos pagalba buvo suvienodintos maisto tvarkymo subjektų tikrinimų procedūros, duomenų analizės galimybės leido objektyviau įvertinti rizikos taškus, pagerėjo informacijos perdavimas tarp VMVT ir teritorinių VMVT, padidėjo vartotojų pranešimų tyrimo operatyvumas. Valstybinės maisto saugos ir valstybinės veterinarinės kontrolės kokybės vykdymas maisto tvarkymo subjektuose bei informacijos sklaida VMVT ir jai pavaldžiose įstaigose pagerėjo 10 proc.

2006 metais buvo numatyta paskelbti 400 informacinių pranešimų bei pateikti gyventojams ir verslo subjektams elektroninių paslaugų/informacijos. Praėjusiais metais paskelbti 367 informaciniai pranešimai ir pateikta 660 atsakymų į internetu užduotus klausimus. Kadangi 2006 m. buvo atnaujintas VMVT interneto tinklalapis, gerokai padaugėjo vartotojų paklausimų ir pranešimų internetu. 2005 m. buvo išplatinti 136 informaciniai pranešimų, susiję su maisto sauga ir kontrole, 2006 m. – 193. Vartotojų informavimas maisto saugos ir su juo susijusių paslaugų saugos srityje klausimais padidėjo 42 proc.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 37–38 psl.

2. Akredituoti VMVT veiklą pagal Europos standartą ISO 17020:2004 „Bendrieji įvairių tipų kontrolės įstaigoms keliami reikalavimai“

Įgyvendinant šį tikslą trijose VMVT pavaldžiose įstaigose (Telšių, Vilniaus, Klaipėdos apskričių VMVT) buvo įdiegta kokybės sistema pagal LST ISO 17020:2004 „Bendrieji įvairių tipų kontrolės įstaigoms keliami reikalavimai“. Suvienodintos VMVT atliekamų mėginių ėmimo, subjektų patikrinimų, ataskaitų rengimo standartinės veiklos procedūros, kurios padeda užtikrinti efektyvesnę valstybinę kontrolę. Telšių apskrities VMVT įgyvendintos maisto kontrolės ir gyvūnų gerovės kontrolės sritys pagal kokybės sistemos reikalavimus, Vilniaus ir Klaipėdos apskričių VMVT – gyvūnų gerovės, importo ir tranzito veterinarinės kontrolės sritys.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

2006 m. parengtos ir įdiegtos 6 maisto ir veterinarinės kontrolės sritys pavaldžiose VMVT, tai sudaro 12 proc. kontrolės efektyvumo palyginus su praėjusiais metais.

Kokybės sistemai įdiegti parengta 20 naujų standartizuotų veiklos programų ir instrukcijų, kurias pildo ir įgyvendina apskričių, miestų ir rajonų VMVT atsakingi pareigūnai.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 37–38 psl.

3. Perkelti ES reikalavimus į Lietuvos Respublikos teisinę bazę ir juos įgyvendinti

Įgyvendinant šį tikslą buvo išanalizuota ir su ES reikalavimais suderinta 50 nacionalinių teisės aktų (priemonė įvykdyta, 2006 m. VMVT strateginiame plane buvo numatyti 45).

Per 2006 m. VMVT dalyvavo 200 VMVT reguliavimo sričiai priskirtų darbo grupių posėdžių. 187 posėdžiuose dalyvavo deleguotas VMVT atstovas ir 13 posėdžių VMVT atstovavo Veterinarijos ir fitosanitarijos atašė Briuselyje.

Per 2006 m. paruoštos 78 Lietuvos Respublikos pozicijos dėl ES teisės aktų, reglamentuojančių veterinarijos bei maisto saugos sritį, projektų. 41 Lietuvos Respublikos pozicija pateikta Lietuvos narystės ES informacinėje sistemoje (LINESIS). Pozicijos buvo teikiamos Žemės ūkio ir žuvininkystės taryboje, COREPER I, Europos Sąjungos Tarybos darbo grupių posėdžiuose.

2006 m. vyko 12 Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdžių; VMVT glaudžiai bendradarbiavo su Žemės ūkio ministerija rengiant Lietuvos Respublikos pozicijas veterinariniais klausimais; parengta 21 pozicija bei reikiama informacija.

2006 m. įvyko 6 Europos Komisijos ir veterinarijos biuro (FVO) misijos, kurių metu buvo vertinta VMVT veikla įgyvendinant ES reikalavimus:

- 2006 m. sausio 23 – 27 d. – Liekanos – bendra liekanų kontrolės sistemų apžvalga;
- 2006 m. sausio 30 – vasario 3 d. – Gyvų gyvūnų ir gyvūninių produktų importo kontrolė;
- 2006 m. vasario 27 – kovo 3 d. – Gyvūninių produktų (mėsa, pienas ir jų produktai) bei eksporto į Rusiją kontrolė;
- 2006 m. gegužės 29 – birželio 2 d. – Dioksinų liekanos Baltijos jūros žuvyse;
- 2006 m. rugsėjo 25 – 29 d. – Bendros apžvalgos misija;
- 2006 m. spalio 16 – 20 d. – Gyvūnų (kiaulių, veršelių, dedeklių) gerovė.

Visų FVO misijų vertinimas buvo geras.

Bendros apžvalgos misijos metu buvo parengtas Lietuvos profilis (*Country profile*), kuriuo vadovaujantis ateityje bus vykdomos FVO misijos.

2006 m. 2 VMVT darbuotojai dalyvavo 4 ir 5 mėnesių trukmės struktūrinėse stažuotėse Europos Komisijos Sveikatos ir vartotojų apsaugos generaliniame direktorate.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

2006 m. VMVT strateginiame plane buvo numatyta, kad iki 10 proc. sumažės teisinių klaidų padarymo bei netinkamai praktikoje taikomų teisės aktų tikimybė. Priemonė įvykdyta – iki 10 proc. sumažėjo teisinių klaidų padarymo bei netinkamai praktikoje taikomų teisės aktų tikimybė.

2006 m. palyginus su praėjusiais metais 11 proc. pagerėjo šalies vartotojų, maisto tvarkymo subjektų ir kitų asmenų teisėtų interesų atstovavimas ES institucijų darbo organuose gyvūnų sveikatos, gyvūnų gerovės, maisto saugos srityse.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 37–38 psl.

6.1 programa „Maisto produktų veterinarinė kontrolė ir specialistų kvalifikacijos kėlimas“

Programos tikslai:

1. Užtikrinti maisto tvarkymo subjektų, įskaitant viešai tiekiamo geriamojo vandens, valstybinę maisto saugos ir kokybės kontrolę, gyvulius, paukščius ir kitus gyvūnus skerdžiančių įmonių valstybinės veterinarinės priežiūros efektyvumą.

Valstybinė maisto kontrolė buvo vykdoma 22964 maisto tvarkymo subjektuose, iš jų 3313 gyvūninio maisto tvarkymo subjektuose, 896 negyvūninio maisto gamybos įmonėse,

16889 maisto rinkos (toliau – rinkos) įmonėse: 9876 prekybos įmonėse, 7013 viešojo maitinimo įmonėse bei 1866 geriamojo vandens tiekimo subjektuose.

VMVT sukurta efektyvi valstybinės maisto kontrolės sistema, akredituota valstybinė gyvūninio ir negyvūninio maisto kontrolė. 2006 m. parengtos 4 naujos valstybinės maisto kontrolės kokybės ir valdymo sistemų standartizuotos procedūros ir 16 darbo instrukcijų, 23 patikslintos valstybinės maisto kontrolės kokybės ir valdymo sistemų standartizuotos procedūros ir darbo instrukcijos.

2006 m. patikrinti 21549 (94 %) (2005 m. – 21796 (95%)) maisto tvarkymo subjektai: 3313 (100 %) gyvūninio maisto tvarkymo įmonių, 867 (97 %) negyvūninio maisto gamybos įmonės, 15682 (93 %) rinkos įmonės, 1687 (90 %) geriamojo vandens tiekimo subjektai. Maisto tvarkymo subjektų valstybinės maisto kontrolės dažnumas buvo vykdomas atsižvelgiant į maisto tvarkymo subjektų suskirstymą pagal rizikos grupes (padidintos, vidutinės ir mažos rizikos).

Atlikti 33406 maisto tvarkymo subjektų tikrinimai (2005 m. – 35400), iš jų 7655 gyvūninio maisto tvarkymo įmonėse, 1380 negyvūninio maisto gamybos, 22590 rinkos įmonių ir 1781 geriamojo vandens tiekimo subjekte. Nustatyta 41310 higienos normų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimų (atitinkamai 2005 m. – 45125).

Vienas iš 2006 metų valstybinės maisto kontrolės prioritetų – maisto produktų ženklavimas. 2006 m. atlikti tiksliniai planiniai maisto produktų ženklavimo atitikties teisės aktų reikalavimams tikrinimai prekybos įmonėse, mėsos gaminių, nealkoholinių gėrimų ir sulčių gamybos įmonėse ir kt.

Maisto tvarkymo subjektų atsakingiesiems darbuotojams už teisės aktų reikalavimų nevykdymą gaminant, laikant, transportuojant ir tiekiant vartotojams maisto produktus buvo taikytos poveikio priemonės. 2006 m. iš viso skirtos 5498 nuobaudos pagal LR ATPK, iš jų – 4817 (518210 Lt) baudų, 681 įspėjimas. Surašyti 2837 sprendimai, iš jų – 2107 atvejais sustabdytas, uždraustas maisto produkto tiekimas rinkai; 177 atvejais – dalinai sustabdytas, uždraustas maisto tvarkymas, 553 atvejais – visiškai sustabdytas, uždraustas maisto tvarkymas.

2006 metais (negyvūninio maisto gamybos ir rinkos įmonėse) nustatyta 7747 (atitinkamai 2005 m. – 10030) atvejai, kai maisto produktai neatitiko teisės aktų reikalavimų. Nustačius, kad maisto produktai neatitinka teisės aktų reikalavimų, taikytos ribojimo priemonės: sustabdytas ar laikinai uždraustas produkto tiekimas rinkai – 865 atvejai (atitinkamai 2005 m. – 1340 atvejų), uždraustas produkto tiekimas rinkai, nurodyta produktą pašalinti iš rinkos – 5519 atvejų (atitinkamai 2005 m. – 6615 atvejų).

2006 metais taikytos 23 (2005 m. – 19) rinkos ribojimo priemonės dėl Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo pažeidimų, iš jų 7 atvejais sustabdytas nesaugaus produkto tiekimas rinkai, 16 atvejų uždrausta nesaugų produktą pateikti rinkai. Surašyti 28 (2005 m. – 12) Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo pažeidimo protokolai ir perduota nagrinėti Nacionalinei vartotojų teisių apsaugos tarybai prie Teisingumo ministerijos.

2006 metais užregistruoti ir ištirti 2464 vartotojų skundai, iš jų 874 (35 %) pasitvirtino. Skundų pagrįstumas, lyginant su 2005 m., padidėjo 1 proc.

2006 m. sumažėjo atvejų skaičius dėl pinigų gražinimo už nekokybišką prekę bei nekokybiškos prekės pakeitimo tinkama, nes vartotojai, žinodami savo teises, tokiais atvejais kreipiasi ne į VMVT, bet į maisto tvarkymo subjektus, todėl rezultato vertinimo kriterijaus „Pagerėjęs vartotojų teisių gynimo lygis, atsižvelgiant į skundų, kai vartotojo teisės apgintos, santykį su pagrįstais skundais“ 2006 m. įvykdytas 83 proc. 2007–2009 m. VMVT sieks kuo didesnio skundų pagrįstumo ginant vartotojų pažeistas teises.

Siekiant geriau ginti vartotojų pažeistas teises bei keistis aktualia informacija VMVT rengė susitikimus su vartotojų teisių gynimo organizacijomis: Lietuvos vartotojų institutu, Nacionaline vartotojų konfederacija, Lietuvos nacionaline vartotojų federacija, Vakarų

Lietuvos vartotojų federacija, Lietuvos vartotojų asociacija, Lietuvos vartotojų sąjunga, Sveikatos apsaugos ministerijos institucijomis bei Aplinkos ministerija.

2006 m. įvykdytas patvirtinamųjų maisto produktų mėginių (tarp jų viešai tiekiamo geriamojo vandens) atrinkimo planas. 2006 m. buvo imti patvirtinamieji mėginiai, atsižvelgus į nustatytus pažeidimus, įgyvendinant teisės aktų reikalavimus (tarp jų – Komisijos sprendimų nuostatas), atliktų tyrimų analizės duomenis, pagal ES šalių gautą informaciją apie nesaugų maistą bei į tai, ar maisto tvarkymo subjektai įdiegę RVASVT principais pagrįstas savikontrolės sistemas, ar vykdo geriamojo vandens programinę priežiūrą ir t. t. Patvirtinamųjų mėginių tyrimai buvo atlikti akredituotose NVL ir Klaipėdos apskrities VMVT laboratorijoje.

Per 2006 m. ištirti 4279 patvirtinamieji maisto produktų mėginiai (131,3 proc. planuoto mėginių skaičiaus), iš jų – 3655 mėginiai mikrobinei taršai nustatyti ir 624 mėginiai cheminei taršai nustatyti. Teisės aktų reikalavimų neatitiko 321 mėginys (7,5 proc.).

2006 m. maisto taršos stebėseną buvo vykdoma vadovaujantis patvirtinta 2006 m. maisto taršos stebėsenos programa, atsižvelgus į 2005 m. kovo 1 d. Europos Komisijos rekomendacijos 2005/178/EB dėl Bendrijos koordinuojamos monitoringo programos nuostatas.

Pagal 2006 m. maisto taršos stebėsenos programą, cheminei taršai nustatyti buvo paimti ir ištirti 457 negyvūninių maisto produktų mėginiai – 101 proc. planuoto mėginių skaičiaus. 327 mėginiai ištirti pesticidų liekanoms nustatyti, 37 mėginiai – sunkiesiems metalams, 34 mėginiai – mikotoksinams, 14 mėginių – ceziui, 14 mėginių – nitratams, 19 mėginių – patulinui, 12 mėginių – 3MCPD nustatyti. Ištyrus 457 mėginius, saugos reikalavimų neatitiko 1 mėginys, uždrausta realizuoti 18,5 tonos vynuogių.

Vykdam importuojamų ir rinkoje esančių maisto produktų, kuriuose galėtų būti GMO, ištirti 92 mėginiai, iš jų 87 mėginiai paimti vykdam importo kontrolę, 5 mėginiai – iš rinkos įmonių. Nustatyta, kad 15 mėginių aptikta GMO, tačiau jų kiekis neviršijo nustatytos ženklinimo ribos (0,9 proc.), 8 mėginiuose (šokoladinis kremas, šokoladiniai vafliai ir kt.(Turkija), riešutinis tepamas kremas (Bulgarija), saldainiai (Ukraina)) viršyta nustatyta ženklinimo riba, todėl buvo sustabdytas maisto produktų tiekimas rinkai, produktai buvo perženklinti pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus.

Buvo ištirti 22 mėginiai, kurie galėtų būti apdoroti jonizuojančiąja spinduliuote (aromatinės žolės, prieskoniai, augaliniai pagardai). Atlikus tyrimus nustatytas 1 atvejis, kai produktas (80 kg siunta žaliosios arbatos (Japonija)) apšvitintas ES neįteisintoje įmonėje, siuntos neleista realizuoti, išsiųstas pranešimas Europos Komisijai (RASFF).

Įgyvendinant šį tikslą, buvo vykdoma gyvūninių produktų gamybos subjektų valstybinė veterinarinė kontrolė, patikrinti visi mėsos, pieno, žuvų ir kitų gyvūninių produktų gamybos subjektai, kiekvienas subjektas įvertintas; nustatyti veterinarijos ir higienos reikalavimų neatitikimai pateikti subjektų vadovams, sudaryti ir patvirtinti veiksmų planai trūkumų šalinimui. Kontroluotas trūkumų šalinimo planų vykdymas.

Vis daugiau pieno, žuvų, mėsos produktų gamybos subjektų patvirtinama prekybai su ES valstybėmis. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas ES reikalavimų diegimui maisto perdirbimo įmonėse. 2006 metais 277 įmonės (19 procentų arba 44 įmonėmis daugiau palyginus su 2005 m.), atitinkančios ES reikalavimus, turėjo teisę gaminamus gaminius tiekti į ES šalis: 36 pieno perdirbimo įmonės; 36 žuvų perdirbimo įmonės; 227 mėsos perdirbimo įmonės; 12 žvejybos laivų; 3 žarnų rūšiavimo įmonės; 5 sraigių mėsos paruošimo įmonės; 14 kiaušinių rinkimo, pakavimo įmonių, 2 kiaušinių gaminių įmonės bei 53 gyvūninių produktų sandėliavimo įmonės.

Vykdam valstybinę veterinarinę priežiūrą ir kontrolę 2006 m. buvo planuota atlikti 26000000 skerdžiamų gyvulių ir paukščių tikrinimų prieš ir po skerdimo, pagal šį kriterijų priemonė įgyvendinta 156 proc. (atlikta 40530778 skerdžiamų gyvūnų ir po skerdimo tikrinimų, iš jų: 216826 galvijų, 965540 kiaulių, 6039 avių ir ožkų, 1383 arklių, 39323748 paukščių, 7581 triušio, 9661 žvėries).

Skerdyklose atliekama nuolatinė valstybinė veterinarinė priežiūra, skerdžiamų gyvūnų ir paukščių tikrinimas prieš ir po skerdimo, gyvūninių produktų gamybos, sandėliavimo ir kt. įmonių periodinė valstybinė kontrolė užtikrina vartotojų apsaugą nuo susirgimų bendromis gyvūnams ir žmonėms užkrečiamosiomis ligomis.

Lietuvos Respublikos rinkoje ar pasienyje nustačius nesaugių maisto produktų ar pašarų, kurie neatitinka saugos reikalavimų, pagal ES išskeltus reikalavimus VMVT informuoja Europos Komisiją, kuri perspėja kitas ES valstybes apie nesaugius produktus bendroje ES rinkoje. Šia sistema skubūs pranešimai iš VMVT operatyviai perduodami Europos Komisijai, siekiant užkirsti kelią ES plisti nesaugiams maisto produktams ir pašarams. VMVT 2006 m. Europos Komisijai išsiuntė 28 skubiuosius pranešimus dėl nesaugaus maisto ir pašarų. Į Lietuvos Respublikos rinką 2006 metais nepateko 350 tonų nesaugių maisto produktų, iš jų – 72 090 kg nesaugių džiovintų vaisių ir razinų, 17 711 kg nesaugių saldainių, 41 650 kg nesaugių žuvų produktų, 22 663 kg kiaulienos riebalų, 6 500 kg kečupo, 3 500 kg nesaugių riešutų, 291 kg jogurto, 59 888 kg nesaugių pašarų ir kt. 2006 m. ženkliai sumažėjo pranešimų dėl pesticidų likučių maisto produktuose – 46 proc., sunkiųjų metalų likučių – 24 proc., mikrobiologinės taršos – 24 proc, blogų organoleptinių produktų savybių 20 proc. Daugiausiai nesaugių maisto produktų įvežta iš Irano, Latvijos, Brazilijos, Kinijos ir JAV.

2005 m. VMVT Europos Komisijai išsiuntė 58 skubiuosius pranešimus, iš kurių 20 pranešimų buvo dėl nustatyto nelegalaus importo ir tranzito. VMVT 2006 m. reorganizavo Pasienio ir transporto valstybinę veterinarijos tarnybą. Pasienio veterinarijos postai buvo perduoti teritorinėms VMVT, tai užtikrino stabilų pasienio veterinarijos postų darbą, greitą ir efektyvų problemų ir klausimų, kylančių pasienio veterinarijos postuose, sprendimą teritoriniame lygmenyje. Dėl pagerėjusios veiklos 2006 m VMVT Europos Komisijai išsiuntė mažiau skubių pranešimų dėl nesaugaus maisto ir pašarų lyginant su 2005 m. Praėjusiais metais nelegalaus importo ir tranzito atvejų pasienio veterinarijos postuose nebuvo nustatyta. Skubiųjų pranešimų sumažėjimas 2006 m. dėl nesaugių maisto ir pašarų produktų susijęs su tranzito ir importo veterinarinės kontrolės sustiprinimu pasienio veterinarijos postuose.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

2006 m. pagerėjo maisto tvarkymo subjektuose nustatytų veterinarijos, sanitarijos, higienos reikalavimų laikymasis, atsižvelgiant į patikrinimų (be nustatytų pažeidimų) atvejų santykį su patikrinimų skaičiumi (39 %). (2005 m. – 36 %).

Pagerėjęs vartotojų teisių gynimo lygis, atsižvelgiant į skundų, kai vartotojo teisės apgintos, santykį su pagrįstais skundais (5,7 %). 2006 m. rezultato vertinimo kriterijaus („Pagerėjęs vartotojų teisių gynimo lygis, atsižvelgiant į skundų, kai vartotojo teisės apgintos, santykį su pagrįstais skundais“) įvykdymas – 83 proc., kadangi vartotojai, žinodami savo teises, tokiais atvejais kreipiasi ne į VMVT, bet į maisto tvarkymo subjektus. Ateinančiais 2007-2009 m. VMVT sieks kuo didesnio skundų pagrįstumo ginant vartotojų pažeistas teises.

2006 m. VMVT skatino rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų (toliau – RVASVT) principais pagrįstų savikontrolės sistemų diegimą maisto tvarkymo subjektuose. Didžioji dalis maisto tvarkymo subjektų (92 proc.) įdiegė ar diegia RVASVT principais pagrįstas savikontrolės sistemas (GHP ar RVASVT) (2005 m. – 92 proc.). Svarbu pažymėti, kad 2005 - 2006 metais padidėjo subjektų, diegiančių ir įdiegusių savikontrolės sistemas (atitinkamai 2004 m. – 82 proc., 2003 m. – 56 proc., 2002 m. – 10 proc.).

VMVT Europos Komisijai 2006 m. išsiuntė 28 skubiuosius pranešimus dėl nesaugaus maisto ir pašarų. 2005 m. VMVT Europos Komisijai išsiuntė 58 skubiuosius pranešimus. 2005 metais skubieji pranešimai dėl nelegalaus importo sudarė 28 proc. visų į Europos Komisiją išsiųstų skubiųjų pranešimų. 2006 m. nelegalaus importo atvejų nenustatyta. Skubiųjų pranešimų sumažėjimas 2006 m. dėl nesaugių maisto ir pašarų produktų susijęs su tranzito ir importo kontrolės sustiprinimu pasienio veterinarijos postuose. Numatyta priemonė įvykdyta ne iki galo.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 36–37 psl.

2. Užtikrinti specialistų administracinius gebėjimus ir kelti jų kvalifikaciją, naudojant ES standartus atitinkančią įrangą ir darbo metodus.

2006 m. VMVT specialistai dalyvavo 97 skirtinguose mokymuose, kurių metu buvo apmokyta 2146 centrinės VMVT ir regioninių VMVT specialistai. 1577 specialistai buvo apmokyti pagal patvirtintą 2006 m. mokymo programą ir 569 specialistai pagal Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektus.

1121 specialistas apmokyta maisto saugos srityje, 92 – pašarų sektoriuje, 311 – pasienio veterinarinės kontrolės, 428 – gyvūnų sveikatos sektoriuje, 114 – gyvūnų gerovės sektoriuje, 80 – informacinių technologijų sektoriuje, t. y. maisto sauga sudarė 52,2 proc. visų mokymų, informacinių technologijų sektorius – 3,7 proc., pašarų sektorius – 4,3 proc., gyvūnų sveikatos sektorius – 20 proc., gyvūnų gerovės sektorius – 5,3 proc., pasienio veterinarinė kontrolė – 14,5 proc.).

Vykdam TAIEX regioninę mokymų programą (RTP) 2006 m. organizuoti 4 seminarai, kuriuose dalyvavo apie 230 apskričių, miestų, rajonų VMVT specialistų. 2005 m. kartu su TAIEX biuru pagal Regioninę mokymų programą (RTP) suorganizuoti 3 seminarai ir apmokyta apie 165 apskričių, miestų, rajonų VMVT specialistai, t. y. 28 proc. mažiau nei 2006 metais.

2006 metais organizuoti seminarai pagal TAIEX regioninę mokymų programą:

- 2006 m. birželio 1–2 d. „Negyvūninių maisto produktų importo ir maisto saugos kontrolė“
- 2006 m. rugsėjo 4–5 d. „Gyvūnų gerovė transportavimo ir žudymo metu“
- 2006 m. rugsėjo 20–21 d. „Gyvūnų ir gyvūninių produktų importo kontrolė pasienio veterinarijos postuose“
- 2006 m. spalio 23–24 d. „Užkrečiamųjų ligų kontrolės programos ir jų finansavimas“

23 specialistai dalyvavo mokymuose, kuriuos organizavo DG SANCO:

- 13 specialistų dalyvavo RVASVT mokymuose, kurių trukmė buvo viena savaitė. Mokymai vyko Portugalijoje, Vengrijoje ir Jungtinėje Karalystėje.
- 2 specialistai dalyvavo mokymuose „Veterinariniai patikrinimai oro uostuose“ ir „Veterinariniai patikrinimai jūrų uostuose“. Mokymai vyko Jungtinėje Karalystėje ir Austrijoje.
- 6 specialistai dalyvavo mokymuose „Šalutinių gyvūninių produktų reikalavimai“. Mokymai vyko Italijoje, Graikijoje, baigiamoji konferencija – Briuselyje.
- 2 specialistai dalyvavo mokymuose „Reikalavimai gyvūnų žudymui“. Mokymai vyko Jungtinėje Karalystėje.

2006 m apmokyta 25 proc. specialistų daugiau palyginti su 2005 m. 2005 m. VMVT specialistai dalyvavo 46 mokymuose, kurių metu buvo apmokytas 1591 specialistas, o 2006 m. apmokyti 2146 specialistai.

Mokymų palyginimas 2005 ir 2006 metais procentais pagal sektorius

Sektoriai	2006	2005
Maisto sauga	52.2%	62 %
Gyvūnų sveikata	20 %	20 %
Informacinės technologijos	3.7 %	10 %
Gyvūnų gerovė	5.3 %	2 %
Gyvūnų pašarai	4.3 %	6 %

Pasienio veterinarinė kontrolė	14.5 %	-
Tarptautiniai mokymai (santykis nuo mokymų)	64 %	48 %

Mokymuose, susijusiuose su žinių ES klausimais gilinimu, dalyvavo 9 valstybės tarnautojai, 18-20 kategorijų valstybės tarnautojų mokymuose – 1 valstybės tarnautojas, įvadiniuose mokymuose – 2 valstybės tarnautojai.

Įgyvendinta VMVT direktoriaus patvirtinta 2006 m. maisto ir veterinarinės kontrolės specialistų mokymo programa.

Pagal Lietuvos 2004–2006 metų Bendrojo programavimo dokumento 2.2 priemonę „Darbo jėgos kompetencijos ir gebėjimo prisitaikyti prie pokyčių ugdymas“ parengtas projektas „Teritorinių valstybinių maisto ir veterinarijos tarnybų vadovaujančių specialistų mokymas siekiant padidinti užsienio kalbos ir kompiuterinio raštingumo kompetenciją“, kuris bus vykdomas 2007–2008 m. Projektas finansuojamas iš ES struktūrinių fondų, bus apmokyti 244 VMVT darbuotojai. Projekto tikslas – tobulinant darbuotojų sugebėjimus, didinti apskričių ir rajonų VMVT darbo efektyvumą, mažinti žinių trūkumą užsienio kalbų ir informacinių technologijų srityje.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

2006 m. VMVT strateginiame veiklos plane buvo numatyta, kad specialistų darbo našumas padidės 5 proc. Atsižvelgiant į vykdytų mokymų skaičių, specialistų darbo našumas padidėjo ne mažiau kaip 5 proc.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 36-37 psl.

7.1 programa „Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė, prevencija ir likvidavimas“ ir 71.11 „Specialioji užkrečiamųjų ligų kontrolės programa (ES lėšos)“

Programos tikslai:

1. Užtikrinti gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir zoonozių stebėseną ir kontrolę, likviduoti užkrečiamųjų ligų protrūkius, vykdyti ligų prevencijos priemones (7.1 programa)

1. Tinkamai įsisavinti ES teikiamą finansinę pagalbą gyvūnų užkrečiamųjų ligų valstybinės kontrolės vykdymui (71.11 programa)

2006 m. Lietuvoje buvo išvengta pavojingų užkrečiamųjų ligų ir išlaikytas užkrečiamųjų ligų neapimtos šalies statusas pagal ES ir tarptautinius reikalavimus.

Didžiausias dėmesys buvo skirtas paukščių gripo prevencijai. Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su ornitologų draugija. Organizuoti pasitarimai su Sveikatos apsaugos, Žemės ūkio, Aplinkos ministerijų bei Civilinės saugos ir Muitinės departamentų atstovais dėl priemonių, kontroliuojant paukščių gripą, įgyvendinimo. Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos. Kiekvienoje teritorinėje VMVT vyko imituoto paukščių gripo likvidavimo mokymai kartu su kitomis valstybės institucijomis. Parengtos ir Europos Komisijos patvirtintas zoologijos sodo paukščių vakcinavimo nuo paukščių gripo planas. Taikytos kitos paukščių gripo kontrolės priemonės.

Dėl paukščių gripo NVL buvo atlikti 1914 paukščių tyrimų, iš jų 707 laukiniams paukščiams. Tyrimų rezultatai neigiami.

Pagal ligų stebėsenos programas atlikti 2430089 laboratoriniai tyrimai. Atlikti 57400422 einamieji gyvūnų tyrimai, nustatyti 5674 sergantys gyvūnai. Bendras ligų protrūkių skaičius – 2336. Taikytos prevencinės priemonės: paukščių vakcinacija nuo Niukaslio ligos, infekcinio bronchito, salomoneliozės, Gamboro ligos, Mareko ligos, mikoplazmozės, galvijai vakcinuoti nuo rinotracheito, virusinės diarėjos, kiaulės vakcinuotos nuo raudonligės, mikoplazmozės, parvovirusinės infekcijos. Atlikta 174690613 gyvūnų vakcinacija, gydyti ir dehelmintizuoti 1434882 gyvūnai.

Dėl galvijų spongiforminės encefalopatijos VMVT įgyvendina Europos Parlamento reglamentą (EB) Nr. 999/2001. Per 2006 metus NVL vykdant aktyvią bei pasyvią galvijų spongiforminės encefalopatijos stebėseną buvo tiriami į rizikos grupę patenkantys nugaišę bei sveiki paskersti galvijai. Iš viso ištirti 76208 galvijai. Tyrimų rezultatai neigiami.

Dėl pasiutligės ištirti 3534 gyvūnai, iš jų nustatyti 2232 užsikrėtę (2005 m. nustatyti 1652 atvejai, 2004 – 2751), iš jų naminiams gyvūnams – 349. Likviduojant pasiutligės židinius vakcinuoti 229373 šunys, 32528 katės, 67946 galvijai, 1514 arklių, 462 avys ir ožkos, 635 kiti naminiai gyvūnai.

Vadovaujantis 2005 m. rugsėjo 1 d. Komisijos sprendimu 2005/636/EB *dėl Bendrijos finansinės paramos pradiniam tyrimui dėl Salmonella spp. paplitimo Gallus gallus viščių pulkuose, kuris atliekamas valstybėse narėse vykdomas Salmoneliozės išplitimo broilerių (Gallus gallus) pulkuose tyrimo planas, kuris tęsėsi iki 2006 m. spalio 1 d.* 2006 metais pagal ES reikalavimus paruoštos dar dvi salmonelių paplitimo stebėsenos programos – kalakutų pulkuose ir kiaulių bandose, kurios bus vykdomos iki 2007 m. spalio mėn. Tyrimų ataskaitos pateikiamos Europos Komisijai. Atsižvelgus į 2006-2007 metais vykdomų stebėsenos programų ataskaitas, vadovaujantis Europos Parlamento ir tarybos reglamentu (EB) Nr. 2160/2002 dėl salmonelių ir kitų zoonozių kontrolės, bus paruoštos daugiametės zoonozių stebėsenos ir kontrolės programos, kurių tikslas – iki 2010 metų įvykdyti Europos Sąjungos politiką bei sumažinti salmonelių paplitimą vištų dedeklių pulkuose iki 1 proc.

Buvo peržiūrėti ir atnaujinti neatidėliotųjų priemonių planai dėl: paukščių gripo ir Niukaslio ligos, klasikinio kiaulių maro, kiaulių vezikulinės ligos, snukio ir nagų ligos.

Buvo parengtos šios 5 užkrečiamųjų ligų kontrolės programos ES kofinansavimui gauti: enzootinei galvijų leukozei, paukščių gripui, pasiutligei, paukščių salmoneliozėms ir transmisinėms spongiforminėms encefalopatijoms.

Buvo vykdoma ūkio subjektų veterinarinė priežiūra. Sukurtas elektroninis patvirtintų ūkio subjektų sąrašas, kuris skelbiamas VMVT interneto svetainėje.

2006 m. VMVT pagal 2005 m. lapkričio 30 d. Komisijos Sprendimą 2005/875/EB *dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo ir stebėsenos, tam tikrų USE monitoringo ir zoonozių prevencijos programų patvirtinimo 2006 metams*, vykdė enzootinės galvijų leukozės, paukščių gripo, galvijų spongiforminės encefalopatijos ir skrepi ligos kontrolės programas.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

Atsižvelgiant į naujausius teisės aktų reikalavimus buvo parengtos pasiutligės, galvijų spongiforminės encefalopatijos, enzootinės galvijų leukozės, skrepi ligos ir paukščių gripo prevencijos programos. Vykdamas parengtas programas buvo imamai mėginiai ir tiriami Nacionalinėje veterinarijos laboratorijoje. 2006 m. VMVT strateginiame veiklos plane buvo numatyta, kad bus parengtos užkrečiamųjų ligų kontrolės ir prevencijos priemonės 5 ligoms. Priemonė įvykdyta, parengtos užkrečiamųjų ligų kontrolės ir prevencijos priemonės 5 ligoms.

Įtariamai užsikrėtusių gyvūnų klinikinių ir laboratorinių tyrimų skaičius sumažėjęs 8 proc. 2006 m. VMVT strateginiame veiklos plane buvo numatyta, kad įtariamai užsikrėtusių gyvūnų klinikinių ir laboratorinių tyrimų skaičius sumažės 10 proc., tačiau dėl paukščių gripo grėsmės buvo tiriami rasti nugaišę laukiniai gyvūnai ir buvo padidintas tyrimų skaičius naminiams paukščiams, kad būtų užtikrintas laisvas statusas nuo šios ligos. Priemonė įvykdyta 80 proc. Įtariamai užsikrėtusių gyvūnų klinikinių ir laboratorinių tyrimų skaičius sumažėjęs 8 proc.

2006 m. gyvūnų užkrečiamųjų ligų (enzootinės galvijų leukozės, pasiutligės, skrepi ligos ir galvijų spongiforminės encefalopatijos) kontrolei iš ES buvo skirta 3591 tūkst. litų. Iš skirtų lėšų įsisavinta 2718 tūkst. litų (75 proc.). Visa suma neįsisavinta, kadangi 2006 m. pasiutligės kontrolės programa buvo vykdoma iš PHARE projekto Nr. 2003.004-341.02.01 „Užkrečiamųjų gyvūnų ligų kontrolės stiprinimas Lietuvoje“ lėšų.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 32-33, 35 psl.

2. Užtikrinti gyvūnų gerovės reikalavimų vykdymą gyvūnų laikymo vietose, skerdyklose bei gyvūnų vežimo metu (7.1 programa)

2006 m. atlikta 10 proc. gyvūnų laikymo vietų, 25 proc. transporto priemonių ir 25 proc. skerdyklų veterinariniai tikrinimai dėl gyvūnų gerovės. Parengtos 4 gyvūnų gerovės mokymo programos.

Siekiant užtikrinti priimtina ir vienodą ūkinių gyvūnų laikymo reikalavimų valstybinę veterinarinę kontrolę buvo patvirtinta kokybės sistemos programa „Ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų valstybinė veterinarinė kontrolė“.

Vykdamas ūkinių gyvūnų gerovės valstybinę veterinarinę kontrolę buvo patikrinta 12917 ūkinių gyvūnų laikymo vietų, planas įvykdytas iš dalies – patikrinta 96 proc. ūkinių gyvūnų laikymo vietų. Už patikrinimų metu nustatytus ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų pažeidimus 248 ūkinių gyvūnų laikytojams pareikšti raštiški įspėjimai, 58 laikytojams skirtos piniginės nuobaudos už 4286 Lt, 5 atvejais patikrinimo medžiaga perduota tolimesniam teisės saugos institucijų tyrimui, 8 gyvūnų gerovės reikalavimų pažeidimų atvejais informuota Nacionalinė mokėjimo agentūra prie žemės ūkio ministerijos.

Vykdamas vežamų gyvūnų apsaugos prevenciją buvo įvertintos gyvūnus vežančios transporto priemonės, atlikti patikrinimai gyvūnų išsiuntimo ir paskirties vietose bei bendri teritorinių VMVT, policijos ir muitinės tarnybų mobiliųjų grupių pareigūnų patikrinimai keliuose, siekiant įvertinti gyvūnus vežančių transporto priemonių atitikimą teisės aktų reikalavimams bei vežamų gyvūnų apsaugos reikalavimų vykdymą. Įgyvendinant VMVT numatytus uždavinius ir užtikrinant gyvūnų gerovės reikalavimų įgyvendinimą 2006 metais patikrinta 25 proc. gyvūnus vežančių transporto priemonių.

Per 2006 metus gyvūnų išsiuntimo ir paskirties vietose bei kelionės metu patikrintos 1378 gyvūnus vežančios transporto priemonės, tai sudaro 36 proc. kas ketvirtį patikrinamų transporto priemonių, priemonė įvykdyta 144 proc. Patikrinimų metu nustatyti 182 vežamų gyvūnų apsaugos reikalavimų pažeidimai, iš kurių 113 atvejų gyvūnų vežėjams taikytos administracinio poveikio priemonės: 14 gyvūnų vežėjų pareikšti raštiški įspėjimai, 92 gyvūnų vežėjams skirtos piniginės nuobaudos už 5360 litų. Dėl vežamų gyvūnų apsaugos reikalavimų pažeidimų 2 atvejais pranešta kitoms, gyvūnų vežėjus užregistravusioms ES šalių narių kompetentingoms institucijoms.

Atsižvelgdama į gyvūnų gerovės ir apsaugos reikalavimų skerdimo metu skerdyklose įgyvendinimo svarbą ir siekiant užtikrinti skerdžiamų gyvūnų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo valstybinę veterinarinę kontrolę gyvulių ir paukščių skerdimo metu, parengta kokybės sistemos programa „Skerdžiamų arba kitu būdu nužudomų gyvūnų gerovės reikalavimų valstybinė veterinarinė kontrolė“. VMVT inspektoriai tikrina reikalavimų įgyvendinimą skerdyklose: gyvūnų atvežimą, iškrovimą, jų laikymą prieš skerdimą, gyvūnų fiksavimą, svaiginimo įrangos tinkamumą, svaiginimo efektyvumą ir teisingą kraujo nuleidimą, siekiant išvengti gyvūnui papildomų kančių ir streso.

Per 2006 metus 448 kartus patikrinta 101 gyvulių ir paukščių skerdykla dėl gyvūnų gerovės ir jų apsaugos reikalavimų vykdymo. 2006 metams VMVT įsipareigojimas – per ketvirtį patikrinti 25 proc. gyvulių ir paukščių skerdyklų. Kas ketvirtį patikrinti 27 proc. skerdyklų, priemonė įvykdyta 109 proc..

VMVT vykdo operatyvų pranešimų dėl gyvūnų gerovės ir jų apsaugos reikalavimų pažeidimų tyrimą. 2006 metais iš viso gauti 638 pranešimai dėl gyvūnų gerovės pažeidimų,

ištirta 100 procentų pranešimų, 427 atvejais pranešimai pasitvirtino. Dėl gyvūnų gerovės reikalavimų nesilaikymo 75 asmenims taikytos administracinio poveikio priemonės, 7 atvejais tyrimų medžiaga perduota tolimesniam tyrimui teisėsaugos institucijoms.

2006 m. iš įvairių mokslo institucijų Laboratorinių gyvūnų naudojimo etikos komisija prie Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos gavo 14 paraiškų atlikti mokslo tiriamuosius darbus laboratorinius gyvūnus naudojant eksperimentams. Įvertinus projektų tikslingumą bei sąlygas laboratorinių gyvūnų gerovei, visos paraiškos buvo patenkintos išduodant leidimus eksperimentų, panaudojant laboratorinius gyvūnus, atlikimui.

Teritorinių VMVT pareigūnai, vykdamys gyvūnų gerovės valstybinę veterinarinę kontrolę, dalyvavo mokymuose „Nykstančios floros ir faunos rūšių bei jų arealų apsauga, įgyvendinat CITES, Berno ir Bonos konvencijas bei susijusius teisės aktus“, tarptautinėje gyvūnų gerovės konferencijoje.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

2006 m. VMVT strateginiame veiklos plane buvo numatyta, kad 25 proc. pagerės gyvūnų gerovės reikalavimų laikymasis šalyje lyginant patikrinimų skaičių ir nustatytų pažeidimų atvejų santykį. Vykdamas ūkinių gyvūnų gerovės valstybinę veterinarinę kontrolę buvo patikrinta 12917 ūkinių gyvūnų laikymo vietų. Patikrinus gyvūnų laikymo vietas pažeidimų buvo nustatyta 26,3 proc. mažiau. Priemonė įvykdyta 105,2 proc.

2006 m. numatyta, kad šalutinių gyvūninių produktų surinkimas bei tvarkymas pagerės 3 procentais. Įvertinus surinktų ir perdirbtų bei sunaikintų šalutinių gyvūninių produktų kiekius, nustatyta, kad priemonė įvykdyta 100 proc..

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 32–33 psl.

3. Užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos rinkai tiekiami pašarų produktai, šalutiniai gyvūniniai produktai būtų kokybiški, nekenksmingi gyvūnams, žmonėms ir aplinkai (7.1 programa)

VMVT 2006 m. toliau gerino šalutinių gyvūninių produktų (ŠGP) surinkimo ir perdirbimo kontrolės efektyvumą. 2006 m. Lietuvoje veikė 1 pirmos kategorijos ŠGP perdirbimo įmonė, 2 antros kategorijos ŠGP perdirbimo įmonės, 4 trečios kategorijos ŠGP perdirbimo įmonės, 1 biologinių dujų gamybos įmonė, 17 tarpinių trečios kategorijos ŠGP tvarkymo įmonių, 13 gyvūnų augintinių ėdalo gamybos įmonių, 1 deginimo įmonė, 9 techninių produktų gamybos įmonės, 3 perdirbtų ŠGP laikymo įmonės, 1 komposto gamybos įmonė. 2006 m. patikrintos visos įmonės, 2 įmonių veikla buvo sustabdyta. Šalutinių gyvūninių produktų tvarkymas vyko visuose jų susidarymo etapuose- nugaišę gyvuliai buvo surenkami iš laikymo vietų, šalutinių gyvūninių produktų surinkimas buvo vykdomas ir iš skerdyklų, mėsos perdirbimo įmonių, prekybos įmonių.

Iš viso per 2006 metus pašarų sektoriuje buvo atlikti 1152 patikrinimai, patikrintos 782 įmonės. 2005 metais buvo atlikti 973 patikrinimai ir patikrintos 789 įmonės. Buvo nustatyti 434 pažeidimai, t. y. 2,9 proc. mažiau nei 2005 m.

Iš patikrintų 782 ūkio subjektų, 56 proc. sudarė ūkiai, laikantys gyvūnus, 39 proc. patikrintų ūkio subjektų sudarė tarpininkai, platintojai, mažmenininkai (toliau – tiekėjai), 4 proc. – pašarų gamintojai. Daugiausiai reikalavimus pažeidinėjo (379) pašarų gamintojai, tiekėjai ir ūkiai, kuriuose laikomi gyvūnai, todėl buvo atliekama daugiausia pakartotinių tikrinimų. Tai rodo, kad aktuali problema išlieka savikontrolės, atsekamumo programų neįdiegimas, pašarų tiekimas rinkai, kur daugiausiai yra nustatoma ženklinimo reikalavimų pažeidimų.

2006 m. valstybinių patikrinimų metu buvo paimta ir ištirta 500 pašarų mėginių. Daugiausia mėginių buvo paimta iš ūkių, laikančių gyvūnus – 211. Pagal pašarų tipą daugiausiai mėginių paimta iš kombinuotųjų pašarų – 208 mėginiai, ir žaliavų – 199 mėginiai,

iš pašarų priedų ir premiksų buvo paimti 93 mėginiai. Mėginių ėmimas buvo tikslingas, kadangi pašaruose dažniausiai buvo tiriami nuo 2006 m. uždrausti naudoti pašariniai antibiotikai. Dažniausiai buvo tiriami mikotoksinai, antimikrobinės medžiagos, pašariniai kokcidiostatai, šiltakraujų gyvūnų komponentai, o pašarinėse žaliavose – mikotoksinai, salmonelės, kurie turi didelę įtaką pašarų saugai ir gyvūnų sveikatai.

10 pašarų mėginių buvo nustatyti neatitikimai (salmonelės, lūžinės klostridijos, aruodiniai kenkėjai), pašarus buvo uždrausta realizuoti.

2006 metais vykdant pašarų stebėseną buvo paimti ir ištirti 573 pašarų mėginiai. Daugiausia mėginių buvo paimta iš ūkių – 323, iš pašarų gamintojų – 133 ir iš tiekėjų – 117. Didžiąją dalį pašarų mėginių sudarė pašarinės žaliavos – 172, ir kombinuotieji pašarai kiaulėms – 171. Pagal pašarų stebėseną 2006 metais buvo nustatyti 7 atvejai, kai pašarai neatitinka nustatytų reikalavimų, visais atvejais pašarai buvo atšaukti iš rinkos ir uždrausta juos realizuoti.

2007 m., kaip ir 2006 m., pašarų kontrolės prioritetais išlieka importuojamų pašarų tyrimai, antimikrobinė medžiagų ir pašarų priedų tyrimai, mikrobinės taršos (salmonelių) tyrimai, GMO ir dioksinų tyrimai. Numatoma sumažinti mikotoksinų, radioaktyvaus ¹³⁷Cs ir sunkiųjų metalų tyrimų skaičių. Ūkio subjektų, užsiimančių pašarų veikla tikrinimų prioritetais išlieka pašarų ženklavimas, atsekamumo ir RVASVT sistemų įdiegimas ir darbas pagal jas.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

Buvo planuota patikrinti 90 ūkio subjektų, įdiegusių RVASVT savikontrolės sistemą, 2006 m. buvo patikrinti 96 ūkio subjektai, įdiegę RVASVT savikontrolės sistemą, priemonė įvykdyta 106 proc.. Planuotas padidėjęs ūkio subjektų, užsiimančių pašarų veikla, įgyvendinusių higienos, kokybės ir saugos reikalavimus skaičius nuo 2 proc. padidėjo iki 2,9 proc. Ūkio subjektų, įdiegusių RVASVT ar GGP gaires, skaičius nuo 92 proc. padidėjo iki 96 proc., tai 5 proc. daugiau nei planuota.

Išanalizavus pašarų tyrimų rezultatus galima daryti išvadą, kad Lietuvoje gaminami pašarai yra saugūs, konkurencingi ir neturi neigiamos įtakos gyvūnų sveikatai ir gyvuliniam maisto produktams. Pašarų gamintojai atsakingai žiūri į gaminamų pašarų saugą, gyvūninės kilmės pašarinių žaliavų naudojimą pašarų gamyboje, t. y. laikosi nacionalinių ir ES teisės aktų, reglamentuojančių pašarų veiklą, reikalavimų.

2006 metais numatyta, kad šalutinių gyvūninių produktų surinkimas bei tvarkymas pagerės 3 procentais. Įvertinus surinktų ir perdirbtų bei sunaikintų šalutinių gyvūninių produktų kiekius, nustatyta, kad priemonė įvykdyta 100 proc..

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 32–33 psl.

4. Užtikrinti gyvulių ženklavimo ir registravimo kontrolę (7.1 programa)

Dėl gyvūnų ženklavimo ir identifikavimo ir registravimo patikrinta:

Laikymo vietų skaičius	Atlikta patikrinimų	Atliktų patikrinimų procentinė išraiška	Pažeidimai		
			Gyvulių apskaitos žurnalo pildyme	Gyvulių ženklavime	Informacijos tiekime
171420	18608	10,9	2177	1600	2704

Atskirų pažeidimų atvejų suma – 6481.

Už gyvulių laikymo vietose nustatytus gyvulių identifikacijos ir registracijos taisyklių pažeidimus taikytos sankcijos pagal atskirus apribojimus:

Judėjimo apribojimas gyvuliui	Judėjimo apribojimai gyvulių bandai	Gyvūninių produktų realizavimo apribojimų	Atskiro gyvulio ar bandos sunaikinimų	Taikytos finansinės nuobaudos
117	494	5	0	1205

Bendras taikytų sankcijų skaičius – 1821.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

2006 m. buvo patikrintos 18608 galvijų laikymo vietos dėl identifikavimo ir registravimo, tai sudaro 10,9 proc. Vykdamas ES reikalavimus yra privaloma kasmet patikrinti ne mažiau kaip 10 proc. galvijų laikymo vietų. Pažeidimų dėl galvijų identifikavimo ir registravimo laikymo vietose sumažėjo 9 proc.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 33–34 psl.

5. Užtikrinti, kad Lietuvos rinkoje būtų saugūs, kokybiški ir efektyvūs veterinariniai vaistai, atitinkantys nustatytus reikalavimus (7.1 programa)

Nuo 2006 metų apskričių VMVT į NVL mėginius medžiagų liekanų stebėsenai pristato iki 2007 m. I ketvirčio pabaigos. Pagal patvirtintą Medžiagų liekanų gyvūnuose ir jų mėsoje, piene, kiaušiniuose ir meduje 2006 metų stebėsenos planą (toliau – medžiagų liekanų stebėsenos planas) į NVL numatyta pristatyti 4057 mėginius. 2006 (II–IV ketv.) pagal medžiagų liekanų gyvūnuose ir jų produktuose stebėsenos planą atlikta 3176 mėginių tyrimai (78.28 proc. medžiagų liekanų stebėsenos plano), iš jų 37 buvo teigiami (0.91 proc. medžiagų liekanų stebėsenos plano). Medžiagų liekanų dažniausiai nustatoma: žaliame piene (0.5 proc.), laukinių gyvūnų inkstuose (0.22 proc.), laukinių gyvūnų mėsoje (0.22 proc.), galvijų inkstuose (0.1 proc.), galvijų mėsoje (0.06 proc.), galvijų kraujyje (0.03 proc.) lyginant su visais numatytais paimti medžiagų liekanų stebėsenos mėginiais. Daugiausia rasta: sunkiųjų metalų (kadmio ir švino) – 17 atvejų (laukinių gyvūnų inkstuose ir mėsoje, galvijų inkstuose), antibakterinių medžiagų liekanų – 16 atvejų (14 – žaliame piene, 2 – galvijų mėsoje), chloramfenikolio – 3 atvejai (žaliame piene). Visi numatyti VMVT stebėsenos plane mėginiai iširti kenksmingų medžiagų liekanų atžvilgiu.

Per 2006 m. patikrintos 125 įmonės, užsiimančios veterinarine farmacija ir 1 Lietuvoje veikianti veterinarinius vaistus gaminanti įmonė. 2006 m. planuota patikrinti 100 įmonių užsiimančių veterinarine farmacija. Priemonė įvykdyta 125 proc. Atlikti 52 patikrinimai gyvūnų laikymo bei gyvūnų gydymo vietose, 2006 m. planuota patikrinti 40. Priemonė įvykdyta 130 proc. Atlikti 13 veterinarinių vaistų kokybės tyrimai, 2006 m. planuota atlikti 25 veterinarinių vaistų kokybės tyrimus. Priemonė įvykdyta 52 proc.

Užregistruotas 231 veterinarinis preparatas, 2006 m. planuota užregistruoti 250 veterinarinių preparatų, priemonė įvykdyta 92,4 proc.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

2006 m. VMVT strateginiame veiklos plane buvo numatyta, kad 5 proc. sumažės pažeidimų skaičius įmonėse, gaminančiose ir tiekiančiose rinkai veterinarinius vaistus. Palyginus 2006 m. atliktų patikrinimų skaičiaus ir nustatytų pažeidimų santykį įmonėse, gaminančiose ir tiekiančiose rinkai veterinarinius vaistus pažeidimų skaičius sumažėjo 5 proc., priemonė įvykdyta 100 proc. Buvo planuota, kad 5 proc. sumažės pažeidimų skaičius naudojant veterinarinius vaistus gyvūnų gydymui ir profilaktikai. Palyginus 2006 m. atliktų

patikrinimų skaičių ir nustatytus pažeidimus, jų skaičius sumažėjo 10 proc., t. y. 5 proc. daugiau nei numatyta 2006 m. VMVT strateginiame veiklos plane.

Planuota, kad pradėjus taikyti naujas veterinarinių vaistų registravimo procedūras 5 proc. pagreitės veterinarinių vaistų registracija. 2006 m. buvo supaprastinta nacionalinės registravimo procedūros tvarka ES šalyse registruotiems veterinariniams vaistams: sumažintas teikiamų dokumentų kiekis, sutrumpėjo ir supaprastėjo jų peržiūra, dėl ko 7,4 proc. pagreitėjo veterinarinio vaisto įteisinimas, t. y. 2,4 proc. daugiau nei buvo numatyta.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 33-34 psl.

50.22 „Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa (bendrojo finansavimo lėšos)“

Programos tikslai:

1. Užtikrinti valstybinę veterinarinę, maisto saugos ir kokybės kontrolę visais maisto tvarkymo etapais bei kontroliuoti gyvūnų užkrečiamąsias ligas.

Per 2006 m. pirmąjį ketvirtį, vykdant pirmąjį oralinės laukinių gyvūnų vakcinacijos projekto etapą Lietuvos Respublikos teritorijoje (Klaipėdos, Kretingos, Šilutės, Skuodo, Mažeikių, Telšių, Plungės, Šilalės, Tauragės rajonuose, Jurbarko, Raseinių, Kelmės, Akmenės rajonuose ir Pagėgių savivaldybėje, Joniškio, Šiaulių, Pakruojo, Pasvalio, Biržų, Rokiškio, Kupiškio, Radviliškio, Panevėžio, Anykščių, Ukmergės, Kėdainių, Jonavos, Širvintos, Kaišiadorių bei Kauno rajonuose) išmėtyta 800 000 jaukų su pasiutligės vakcina. 2006 m. rudenį vykdytas oralinės laukinių gyvūnų vakcinacijos projekto antras etapas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ir išmėtyta 1300000 jaukų su pasiutligės vakcina.

Pradėtas oralinės laukinių gyvūnų vakcinacijos nuo pasiutligės efektyvumo įvertinimas.

Pagal Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektą Nr. 2004/016-925-01-03 „Pasienio veterinarinės kontrolės sistemos stiprinimas Lietuvos Respublikoje“ 2006 m. surengtuose 8 mokymuose dėl pasienio veterinarinės kontrolės pagal ES reikalavimus dalyvavo 268 pasienio veterinarijos gydytojai.

2006 m. buvo parengta techninė užduotis pasienio informacinės sistemos kūrimui pagal Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektą Nr. 2004/016-925-01-03 „Pasienio veterinarinės kontrolės sistemos stiprinimas Lietuvos Respublikoje“. Centrinėje projektų valdymo agentūroje buvo vykdomos projekto pirkimo procedūros, pasirašytas kontraktas dėl sistemos kūrimo. Sistemos kūrimas bus vykdomas 2007 m. Pagal šį projektą įsigyta kompiuterinė įranga, skirta darbui pasienio veterinarijos postuose ir muitinės sandėliuose: 20 stacionarių kompiuterių su programine įranga, 20 spausdintuvų, 1 tarnybinė stotis su programine įranga.

Siekiant užtikrinti šį programos tikslą buvo vykdyta numatyta priemonė – valstybinės maisto ir medžiagų liekanų maiste kontrolės stiprinimas pagal ES reikalavimus. Šiam tikslui pasiekti labai svarbus buvo 2006 metais vykdomas Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės Dvynių projektas LT 2004 AG 04 „Valstybinės maisto saugos ir kenksmingų medžiagų likučių kontrolės stiprinimas Lietuvoje“. NVL specialistai dalyvavo projekto partnerių iš Vokietijos organizuojamuose mokymuose, kurių metu buvo pagilintos darbuotojų žinios pesticidų ir veterinarinių vaistų liekanoms, dioksinams, PCB, sunkiesiems metalams maisto produktuose ir geriamajame vandenyje nustatyti. 2006 metais NVL pagal Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektą Nr. 2004/016-925-01-04 buvo aprūpinta induktyviškai sužadintoms plazmos masių spektrometrinė sistema (ICP-MS), leidžiančia išplėsti metalų tyrimų spektrą, dujų chromatografu su didelės skiriamosios gebos masių spektrometru (HRGC-MS) dioksinų tyrimams. NVL 2006 m. buvo įdiegti ir taikomi nauji tyrimo metodai pesticidų ir veterinarinių vaistų liekanoms, dioksinams, PCB, sunkiesiems metalams maisto produktuose ir geriamajame vandenyje nustatyti (iš viso 21 tyrimo metodas).

Visos minėtos priemonės leido sustiprinti pesticidų ir veterinarinių vaistų liekanų, dioksinų ir PCB, sunkiųjų metalų ir kitų teršalų maisto produktuose kontrolę.

2006 metais NVL, Kauno, Panevėžio, Šiaulių teritoriniai skyriai bei Klaipėdos ir Telšių apskričių VMVT laboratorijos pagal PHARE projektą Nr. 2003.004-341.02.01 „Užkrečiamųjų gyvūnų ligų kontrolės stiprinimas Lietuvoje“ buvo aprūpintos patologijos įranga. Tai leido sustiprinti šių institucijų gebėjimus atlikti patologinius anatominius tyrimus.

2006 m. buvo suderinta techninė užduotis Veterinarinės informacijos valdymo sistemos kūrimui pagal Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektą Nr. 2004/016-925-01-08 „Gyvulių sveikatos ir maisto saugos kontrolės stiprinimas, įdiegiant veterinarinės informacijos valdymo sistemą“. Užbaigus pirkimo procedūras 2006 m. pabaigoje projektas pradėtas vykdyti ir numatomas užbaigti 2007 m. pabaigoje. Pagal šį projektą VMVT 2006 m. įsigyta kompiuterinė ir programinė įranga: 50 stacionariųjų kompiuterių su programine įranga, 50 spausdintuvų, 1 tarnybinė stotis su programine įranga; 2 etikečių su brūkšniniais kodais spausdintuvai; 60 brūkšninių kodų skaitytuvų.

Pagal pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonių projektą Nr. 2005/017-494-03-03 „Gyvūnų sveikatos kontrolės ir rengimosi nenumatytiems atvejams gebėjimų stiprinimas“ teritorinių VMVT užkrečiamųjų ligų kontrolės centrai aprūpinti apsauginėmis priemonėmis. Paruoštos 5 detalios veterinarinės inspekcijų darbo tvarkos, priemonė įvykdyta 100 proc. Pagal šį projektą apmokytas 41 veterinarinės pareigūnas, priemonė įvykdyta 34 procentų, kadangi numatoma toliau vykdyti 2007 metais.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

Oralinės laukinių gyvūnų vakcinacijos nuo pasiutligės kampanija sąlygojo naminių gyvūnų užsikrėtimo pasiutlige sumažėjimą nuo prognozuoto pasiutligės atvejų skaičiaus 257 proc. Šią priemonę numatoma tęsti mažiausiai penkerius metus. Pradėtas vykdyti laukinių gyvūnų vakcinacijos efektyvumo įvertinimas atliekant laboratorinius tyrimus. Per 2006 metus atlikta 1740 tyrimų, tai sudaro 72 proc. numatytų tyrimų, kadangi projektas tęsiamas 2007 metais.

Apmokius pasienio veterinarinės gydytojus bei aprūpinus nauja kompiuterine įranga, sutrumpėjo krovinių patikrinimo laikas bei pagerėjo duomenų kokybė informacinėse sistemose 5 proc.

Pagal Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės Dvynių projektą LT 2004 AG 04 ekspertai iš Vokietijos Rizikos vertinimo instituto vertino pesticidų ir veterinarinių vaistų liekanų, dioksinų, PCB, sunkiųjų metalų maisto produktuose ir geriamajame vandenyje kontrolę. Pagal jų taikytą metodiką įvertinus atliekamą kontrolę, buvo nustatyta, kad sustiprėjus kontrolei ir sustabdžius nesaugių maisto produktų ir geriamojo vandens patekimą į rinką, maistas tapo saugesnis apie 5 proc.

Užkrečiamųjų ligų kontrolės centrų aprūpinimas būtina įranga padidino šių centrų gebėjimus likviduoti gyvūnų užkrečiamąsias ligas 50 proc., priemonė įvykdyta 100 proc.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 34-35 psl.

2. Užtikrinti, kad Lietuvos Respublikoje būtų naudojami kokybiški, saugūs ir efektyvūs veterinariniai vaistai ir pašarų produktai.

Siekiant užtikrinti, kad nacionaliniai teisės aktai, reglamentuojantys veterinarinių vaistų kontrolę ir pašarų veiklą, atitiktų ES reikalavimus, 2006 m. buvo peržiūrėti 55 veterinarinių vaistų kontrolę ir pašarų veiklą reglamentuojantys teisės aktai:

- pašarų srityje teisės aktai, reglamentuojantys pašarų kontrolės tvarką, kombinuotųjų pašarų, pašarinių žaliavų, šalutinių gyvūninių produktų ir perdirbtų šalutinių gyvūninių produktų naudojimą pašarų gamybai, tiekimui rinkai ir gyvūnų šėrimui ir kt.;
- veterinarinių preparatų srityje teisės aktai, reglamentuojantys veterinarinių

preparatų registravimą, gamybą, tiekimą rinkai, įmonių, užsiimančių veterinarine farmacija, steigimą, jų tikrinimo tvarką ir kt.

Siekiant užtikrinti efektyvią valstybinę veterinarinių vaistų ir pašarų kontrolę, tobulinti darbuotojų kvalifikaciją, atliekamų darbų kokybę, 2006 metais buvo organizuoti 2 seminarai ir 1 mokymas, taip pat vykdant 2 dvynių projektus: dvišalį Lietuvos ir Olandijos PPA03/Lt/9/1 ir Lietuvos ir Italijos ES Dvynių projektą LT/2004/AG/02, apmokyta 115 VMVT inspektorių ir 33 kombinuotųjų pašarų gamintojų atstovai.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

VMVT strateginiame veiklos plane buvo numatyta peržiūrėti 55 veterinarinių vaistų ir pašarų kontrolę reglamentuojančius dokumentus. 2006 m. buvo peržiūrėti 55 veterinarinių vaistų ir pašarų kontrolę reglamentuojantys dokumentai, priemonė įvykdyta 100 proc.

Buvo planuota apmokyti 90 VMVT inspektorių, 2006 m. buvo apmokyta 115 VMVT inspektorių, priemonė įvykdyta 127 proc.

VMVT inspektoriams vyko teoriniai ir praktiniai mokymai Lietuvoje ir kitose ES šalyse, todėl 2006 m. numatytas jų darbo efektyvumas dėl apmokymų metu įgytų teorinių ir praktinių žinių padidėjo 5 proc.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 34-35 psl.

88.1 programa „Specialioji maisto tvarkymo valstybinės veterinarinės priežiūros programa“

Programos tikslai:

1. Pasienio veterinarijos postuose apsaugoti Lietuvos Respubliką nuo gyvūnų užkrečiamųjų ligų patekimo į šalį, užtikrinti, kad į Lietuvos Respubliką nebūtų įvežti žmonių sveikatai kenksmingi maisto produktai

Lietuvos Respublikoje veikė 12 pasienio veterinarijos postų, patvirtintų Komisijos sprendimu 2001/881/EB, kuriuose taikoma ES teisės aktuose nustatyta gyvūnų ir gyvūninių produktų pasienio veterinarinė kontrolė. Pasienio veterinarijos postuose buvo atliekami importuojamų VMVT kontroliuojamų prekių dokumentų, atitikties ir fizinis tikrinimai, imti mėginiai ir siūsti laboratoriniams tyrimams, po atliktų tyrimų buvo pildomi veterinariniai įvežimo dokumentai bei priimamas sprendimas dėl prekių tinkamumo. Buvo užtikrintas atitinkamų duomenų registravimas ES informacinėje sistemoje TRACES ir pasienio veterinarinės kontrolės informacinėje sistemoje COACH LT. 2006 m. per mėnesį vidutiniškai buvo išsiųsta 2500 TRACES pranešimų apie tranzitu gabenamus ir importuojamus krovinius. Pasienio veterinarijos postuose buvo užtikrinti tranzitu gabenamų VMVT kontroliuojamų prekių dokumentų, atitikties tikrinimai, prireikus - ir fizinis tikrinimas, taip pat vykdyta tranzitu vežamų produktų siuntų, kurios laikinai saugomas muitinės sandėliuose, kontrolė. Pasienio veterinarijos postuose tikrinta kiekvieno įvežamo gyvūno sveikatos būklė.

2006 metais buvo patikrinta į ES per Lietuvos Respublikos pasienio veterinarijos postus iš trečiųjų šalių importuotos 3664 gyvūninių produktų siuntos, kurių svoris sudarė 132493 tonų (83 proc. plane numatyto svorio). Buvo uždrausta įvežti 12 gyvūninių produktų siuntų, importuojamų iš trečiųjų šalių (172 tonų). Patikrinti importuojami į ES 738 gyvūnai, kas sudarė 74 proc. plane numatyto skaičiaus.

2006 metais buvo leista vežti tranzitu 27382 gyvūninių produktų siuntas iš trečiųjų šalių per Lietuvos Respublikos pasienio veterinarijos postus, tai sudaro 1081118 tonų svorį (135 proc. numatyto kiekio). Buvo uždrausta tranzitu per Lietuvos Respubliką pervežti 72 gyvūninių produktų siuntas iš trečiųjų šalių (2555 tonų). Gyvūnų gabenamu tranzitu pasienio veterinarijos postuose buvo patikrinti 35 gyvūnai kas sudarė tik 4 proc. planuoto skaičiaus. Iki Lietuvos įstojimo į ES, buvo planuota, kad siekiant sudaryti palankias sąlygas tranzitui iš

Rusijos Federacijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį per Lietuvos teritoriją, Kybartų kelio pasienio veterinarijos poste bus įrengtas patikros centras gyvūnų pasienio veterinarinei kontrolei atlikti ir gyvūnų gabenimas tranzitu bus galimas. Tačiau toks patikrinimo centras nebuvo įrengtas ir šiuo metu tebevyksta svarstymai dėl tokio patikrinimo centro statybos, o gyvūnų gabenimas tranzitu nėra leidžiamas. Dėl pastaraisiais metais nepalankios gyvūnų užkrečiamų ligų situacijos pasaulyje ir sugriežtinus gyvūnų reikalavimus importui į ES nepilnai įvykdytas ir importuojamų gyvūnų patikrinimų skaičiaus rodiklis.

2006 m. UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ buvo sunaikinta 275 tonų nesaugių importuojamų gyvūninių produktų.

2006 m. VMVT pareigūnai glaudžiai bendradarbiavo su Europos Komisijos anti-falsifikavimo biuru (OLAF), dalyvavo Europos Tarybos Potsdamo grupės kovos su klastote pogrupio darbe.

2006 m. į trečiąsias šalis iš Lietuvos buvo eksportuota 17 440 galvijų, 48 214 kiaulių, 93 arkliai. Pasienio veterinarijos postuose įvertinta visų šių siuntų atitiktis gyvūnų gerovės reikalavimams.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

Nebuvo nustatyta užkrečiamųjų ligų atvejų dėl gyvūnų importo ir tranzito reikalavimų pažeidimų, taip pat nebuvo nustatyta žmonių susirgimų dėl importuotų nesaugių masto produktų. VMVT ir Muitinės departamentas pasirašė dvišalį susitarimą dėl VMVT kontroliuojamų prekių veterinarijos priežiūros kontrolės sustiprinimo, buvo užtikrintas Muitinės ir VMVT pareigūnų bendradarbiavimas. Muitinės procedūros veterinarijos priežiūros kroviniams atliekamos tik po veterinarinės patikros.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 34 psl.

2. Vykdyti maisto produktų ir žaliavų laboratorinius tyrimus

Vykdam šį tikslą, buvo siekiama užtikrinti vartotojų saugą, kad tiekiamas šalies rinkai ir eksportuojamas maistas atitiktų teisės aktais nustatytus saugos, kokybės, ženklinimo ir kitus privalomuosius reikalavimus, taip pat užtikrinti, kad į ES rinką įvežami, vidaus rinkoje pervežami ar eksportuojami gyvūnai, gyvūniniai produktai ar gyvūninės žaliavos atitinka ES reikalavimus ir nekelia pavojaus visuomenės ar gyvūnų sveikatai.

Vykdam šiuos tikslus, 2006 metais į Lietuvos Respubliką įvežami maisto produktai ir žaliavos buvo tiriami dėl jų kokybės ir saugos. 2006 metais buvo planuota atlikti 16000 laboratorinių tyrimų, atlikta 20000 (įvykdyta 125 proc.).

Vidaus rinkoje gaminami maisto produktai buvo tiriami pagal nustatytus privalomuosius kokybės bei saugos reikalavimus. Kadangi įmonių, taikančių geros gamybos praktiką, nuolat daugėja, daugėja ir gamybos savikontrolės mėginių tyrimų skaičius. 2006 m. buvo planuota iširti 70000 vidaus rinkoje atrinktų mėginių, iširta 129200 (įvykdyta 185 proc.).

2006 m. į Lietuvos Respubliką įvežami, eksportuojami ar vidaus rinkoje pervežami gyvūnai, gyvūniniai produktai buvo tiriami dėl užkrečiamųjų ligų. Siekiant užtikrinti gyvūnų sveikatos reikalavimus, būtina nuolat kontroliuoti gyvūnų judėjimą. Kadangi Lietuvos Respublikos subjektų prekybiniai ryšiai nuolat plečiasi, daugėjo į Lietuvos Respubliką įvežamų, eksportuojamų ar vidaus rinkoje pervežamų gyvūnų ir gyvūninių produktų atliekamų laboratorinių tyrimų dėl užkrečiamųjų ligų. 2006 metais buvo planuota iširti 25000 mėginių, iširta 69800 (priemonė įvykdyta 279 proc.).

Nustačius, kad produktai neatitinka nustatytų reikalavimų ar gyvūnai serga, nedelsiant būdavo informuojamos tyrimą užsakiusios institucijos, kad būtų imtasi priemonių apsaugoti vartotojus.

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais rezultato vertinimo kriterijais:

Esant sugriežtintai veterinarinei kontrolei, 2006 m. sumažėjo importuojamų iš trečiųjų šalių į ES ir tranzitu vežamų iš trečiųjų šalių per LR teritoriją gyvūninių produktų siuntų pažeidimų skaičius. Reguliarūs ir pastoviai taikomi laboratoriniai veterinariniai tikrinimai verčia gamintojus griežčiau kontroliuoti gyvūninių produktų gamybą, pagrįstą savikontrolės principais. Importuotojai atsisako rizikos pateikti šalies rinkai blogos kokybės nesaugius produktus. Nesaugių, blogos kokybės produktų atvejų skaičius turi tendenciją mažėti. Jeigu 2005 m. nesaugių ir nekokybiškų importuojamų ir tranzitu gabenamų gyvūninių produktų iš viso buvo nustatyta apie 0,5 procentų siuntų, tai 2006 m. tokių siuntų buvo 0,22 proc., pažeidimų skaičius sumažėjo 56 proc.

Maisto saugos, kokybės bei užkrečiamųjų ligų kontrolės ir prevencijos klausimais 2006 m. visuomenei buvo išplatinti 365 informaciniai pranešimai. Lyginant su 2005 m. visuomenės informavimas padidėjo 15 proc. (2005 m. išplatinta 318 informacinių pranešimų). Pranešimų visuomenei skaičiaus didėjimui įtakos turėjo paukščių gripo grėsmė, todėl įvairios visuomenės grupės (ūkininkai, verslininkai, vartotojai, keliautojai ir kt.) buvo aktyviai informuojamos apie paukščių gripo situaciją, kontrolę bei ligos prevencijos priemones.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 37 psl.

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

VMVT bei jai pavaldžių įstaigų 2006 metų biudžetas sudarė 102962,0 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui – 49861,0 tūkst. litų, investicijoms – 8868,0 tūkst. litų, iš jų pagal 2006 m. liepos 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 720 „Dėl Valstybės tarnautojams nesumokėtos darbo užmokesčio dalies išmokėjimo taisyklių patvirtinimo“ buvo gauta 19957,8 tūkst. litų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms).

Programos **2.1** „Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sistemos administravimo ir tobulinimo programa“ įgyvendinimui 2006 metais skirta 26487,0 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui 18835,0 tūkst. litų, iš jų šioje programoje gauti ir išmokėti atlyginimai VMVT ir jai pavaldžių įstaigų valstybės tarnautojams dėl nesumokėtos darbo užmokesčio dalies, pagal 2006 m. liepos 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 720 „Dėl Valstybės tarnautojams nesumokėtos darbo užmokesčio dalies išmokėjimo taisyklių patvirtinimo“. Asignavimai panaudoti 100 proc.

Programos **7.1** „Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė, prevencija ir likvidavimas“ įgyvendinimui skirta 15754,0 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui 2177 tūkst. litų. Asignavimai panaudoti 100 proc.

Programos **6.1** „Maisto produktų veterinarinė kontrolė ir specialistų kvalifikacijos kėlimas“ įgyvendinimui skirta 45064,0 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui 23849,0 tūkst. litų ir 7802 tūkst. litų investicijoms. Asignavimai panaudoti 100 proc.

Programos **88.1** „Specialioji maisto tvarkymo valstybinės veterinarinės priežiūros programa“ įgyvendinimui skirta 12000 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui 5000,0 tūkst. litų ir 1000 tūkst. litų investicijoms. Asignavimai panaudoti 100 proc.

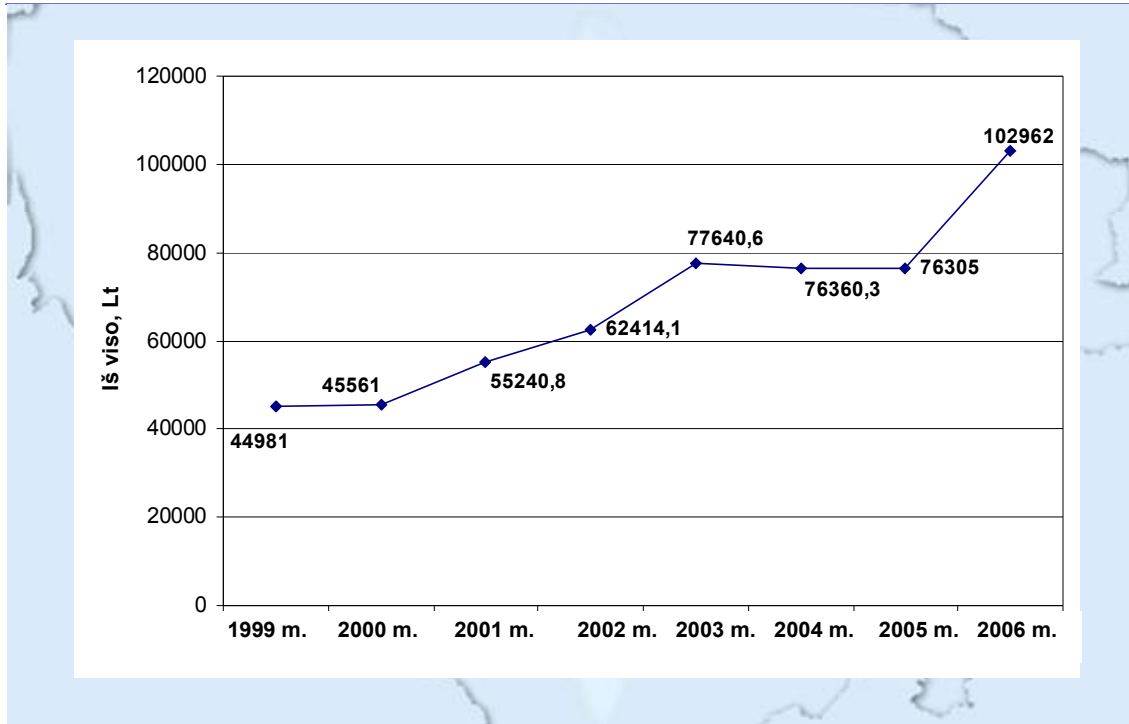
Programos **50.22** „Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa“ (bendrojo finansavimo lėšos) įgyvendinimui buvo skirta 66 tūkst. litų nacionalinių investicinių lėšų projektui „Užkrečiamųjų ligų kontrolės centrų gebėjimų, užkrečiamųjų ligų protrūkių likvidavimo atvejais stiprinimas Lietuvoje“. Dėl neprasidėjusio projekto asignavimai nepanaudoti, jie bus perkelti į kitus metus.

Programos **71.11** „Specialioji užkrečiamųjų ligų kontrolės programa (ES lėšos)“ įgyvendinimui skirta 3591,0 tūkst. litų. Asignavimai panaudoti 100 proc.

2006 metais (atkeltos iš praeitų metų) lėšos panaudotos 2004 metų projektams:

- Valstybinės maisto produktų ir jų kenksmingų likučių kontrolės stiprinimas Lietuvoje – 137,6 tūkst. litų.
- Veterinarinės informacinės sistemos kūrimas siekiant stiprinti gyvulių sveikatos ir maisto kontrolę – 169,0 tūkst. litų.
- Pasienio veterinarinės kontrolės stiprinimas Lietuvoje – 71,9 tūkst. litų.

 Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
 State Food and Veterinary Service

Kita svarbi informacija

2006 m. VMVT specialistai pirmą kartą vykdė Europos Komisijos Maisto ir veterinarijos biuro misijas Balkanų šalyse (Serbijoje, Juodkalnijoje). Taip pat, kaip ES šalių ekspertai teikė pagalbą Bulgarijai pasirengimo narystei ES laikotarpiu.

Lietuva kartu su Vokietija vykdė PHARE projektą „Maisto saugos ir kontrolės restruktūrizavimas ir stiprinimas Turkijoje“. VMVT ekspertai 2006 m. Turkijos kompetentingos institucijos specialistams vedė mokymus ir seminarus maisto saugos, skubių pranešimų sistemos (RASFF), pasienio veterinarinės kontrolės ir kompetentingos institucijos darbo organizavimo srityse.

Lietuvoje (VMVT, NVL) 2006 m. mokėsi Ukrainos, Gruzijos, Balkanų šalių, Moldovos, Kazachstano ir Armėnijos maisto ir veterinarinės kontrolės tarnybų darbuotojai ir mokslininkai.

2006 m. VMVT laimėjo ES konkursą mokyti analogiškų trečiųjų šalių tarnybų pareigūnus pagal Europos Komisijos paskelbtą mokymų konkurso projektą „Geresnis mokymas rūpinantis maisto sauga“.

IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VMVT VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

2007 m. VMVT veiklos planuose numatyta:

- Akredituoti gyvūnų sveikatingumo sektorių;
- Sumažinti pasiutligės atvejų skaičių Lietuvos Respublikoje;
- Vykdyti Bendrijos gyvūnų apsaugos ir gerovės gerinimo 2006–2010 metų planą ir Bendrijos gyvūnų sveikatos strategiją 2007–2013 metams;
- Pagal Komisijos Rekomendaciją 2006/794/EB Lietuvoje vykdyti teršalų dioksinų maisto produktuose (Baltijos jūroje sugautos žuvys, mėsa, pienas, kiaušiniai) stebėseną;
- Pagal Komisijos Rekomendacijos projektus Lietuvoje pradėti vykdyti „naujų“ teršalų (furanų, akrilamido) maisto produktuose (kūdikių maistas, vaikų maistas, traškučiai, sausi pusryčiai ir kt.) stebėseną ir įdiegti jų tyrimų metodus;
- Kontroliuoti maisto papildus vaistinėse (Lietuvoje registruoti ir notifikuoti 3629 maisto papildai), vykdyti Kalėjimų departamento, Vidaus reikalų, Krašto apsaugos ministerijų ir jų teritorijose esančių ir kontroliuojamų objektų, kuriuose tvarkomas maistas (per 100 objektų), kontrolę;
- Vystyti informacines technologijas, vykdyti elektroninės valdžios įgyvendinimo priemones, užtikrinti vartotojų švietimą ir informavimą;
- Kelti VMVT darbuotojų kvalifikaciją, stiprinti administracinius gebėjimus.

Direktorius

Kazimieras Lukauskas

Ministerijos, Vyriausybės įstaigos,
 įstaigos prie ministerijos (kurios
 vadovas yra Lietuvos Respublikos
 valstybės biudžeto asignavimų valdytojas),
 apskrities viršininko, kitos
 Lietuvos Respublikos Vyriausybei
 atskaitingos valstybės institucijos
 ar įstaigos veiklos ataskaitos formos
 1 priedas

**VERTINIMO KRITERIJŲ
 (EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO)
 2006 M. SUVESTINĖ**

VMVT I strateginis tikslas:

Vykdamas socialiai atsakingą gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės Europoje politiką, užtikrinti gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir zoonozijų stebėseną ir kontrolę bei gyvūnų gerovę, likviduoti gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkius, taikyti biologinės saugos priemones gyvūnų užkrečiamųjų ligų prevencijai.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
Efektas: 1. Sumažėjęs gyvūnų sergamumas užkrečiamosiomis ligomis, išvengta didelių ekonominius nuostolius nešančių pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkių.	E-01-01	10 proc.	7,4 proc.	74 proc.
Rezultato: 1. Atsižvelgiant į naujausius teisės aktus ir mokslinių tyrimų duomenis, padidėjęs taikomų gyvūnų užkrečiamųjų ligų prevencijos ir kontrolės priemonių skaičius.	R-07-01-01	5 ligoms	5 ligoms	100 proc.
2. Sumažėjęs įtariamai užsikrėtusių gyvūnų klinikinių ir laboratorinių tyrimų skaičius.	R-07-01-02	Iki 10 proc.	8 proc.	80 proc.
1. Pagerėjęs gyvūnų gerovės reikalavimų laikymosi lygis šalyje, atsižvelgiant į patikrinimų skaičių ir nustatytų pažeidimų atvejų santykį.	R-07-02-01	25 proc.	26,3 proc.	105,2 proc.
1. Padidėjęs pašarų produktų higienos, kokybės ir saugos reikalavimų įgyvendinimo skaičius ūkio subjektuose, užsiimančiuose pašarų gamybos veikla (pagal patikrinimų skaičius ir nustatytus pažeidimus (%)).	R-07-03-01	2 proc.	2,9 proc.	0,9% > nei planuota

2. Pašarų sektoriuje padidėjęs ūkio subjektų, įdiegusių RVASVT ar GGP gaires, skaičius (iki 96% visų ūkio subjektų).	R-07-03-02	92 proc.	97 proc.	5%>nei planuota
3. Pagerejęs šalutinių gyvūninių produktų surinkimas ir tvarkymas.	R-07-03-03	3 proc.	3 proc.	100 proc.
1. Bendrai sumažėjęs gyvulių ženklavimo reikalavimų pažeidimų skaičius	R-07-04-01	Iki 10 proc.	9 proc.	90 proc.
1. Mažėjantis pažeidimų skaičius įmonėse, gaminančiose ir tiekiančiose rinkai veterinarinius vaistus (nors tų įmonių skaičius didėja).	R-07-05-01	5 proc.	5 proc.	100 proc.
2. Sumažėjęs pažeidimų skaičius, naudojant veterinarinius vaistus gyvūnų gydymui ir profilaktikai.	R-07-05-02	5 proc.	10 proc.	5%>nei planuota
3. Pradėjus taikyti naujas veterinarinių vaistų registravimo procedūras ir sukūrus bendrą duomenų tinklą tarp ES šalių, pagreitės veterinarinių vaistų registracija.	R-07-05-03	5 proc.	7,4 proc.	2,4%>nei planuota
Produkto: 1. Epizootinių, klinikinių ir laboratorinių tyrimų gyvūnų užkrečiamųjų ligų situacijos ir gyvūnų bandų (pulkų, kaimenių) sveikatos būklei įvertinti skaičius.	P-07-01-01-01	210000	210540	100,25 proc.
2. Parengtų neatidėliotinų priemonių gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkiams likviduoti skaičius.	P-07-01-01-02	900	2296	252 proc.
3. Parengtų gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos programų skaičius.	P-07-01-01-03	5	5	100 proc.
4. Parengtų gyvūnų užkrečiamųjų ligų prevencinių priemonių skaičius.	P-07-01-01-04	5	5	100 proc.
5. Veikiantis VMVT ir jai pavaldžių įstaigų vidinis kompiuterinių duomenų perdavimo tinklas, gautų ir išsiųstų TRACES pranešimų skaičius.	P-07-01-01-05	12000	17344	144,5
1. Atliktų kas ketvirtį gyvūnų laikymo vietų, transporto priemonių ir skerdyklų patikrinimų skaičius dėl gyvūnų gerovės reikalavimų vykdymo.	P-07-02-01-01	10 proc. 25 proc. 25 proc.	9,6 proc. 36 proc. 27 proc.	96 proc. 144 proc. 109 proc.
2. Parengtų gyvūnų gerovės mokymo programų skaičius su gyvūnų laikytojais, vežėjais ir skerdyklų savininkais.	P-07-02-01-02	4	4	100 proc.
3. Iširtų gyvūnų gerovės pažeidimų pranešimų ir gyvūnų apsaugos reikalavimų nesilaikymo skaičius.	P-07-02-01-03	100 proc.	100 proc.	100 proc.
1. Pašarų gamybos, tarpinių įmonių ir pašarų naudojimo vietų patikrinimų ir pašarų tyrimų skaičius.	P-07-03-01-01	90	96	106 proc.
2. Patikrinimų ir tyrimų skaičius šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo įmonėse.	P-07-03-01-02	20	22	110 proc.
3. Šalutinių gyvūninių produktų, surinktų iš surinkimo įmonių, kiekiai.	P-07-03-01-03	35000	36205	103 proc.
1. Patikrintų gyvulių laikymo vietų skaičius.	P-07-04-01-01	20000	18608	93 proc.

2. Atliktų patikrinimų skaičius.	P-07-04-01-02	20000	18608	93 proc.
3. Patikrintų gyvulių skaičius.	P-07-04-01-03	100000	285733	285 proc.
4. Nustatytų pažeidimų skaičius.	P-07-04-01-04	1000	1821	182 proc.
5. Pritaikytų poveikio priemonių skaičius.	P-07-04-01-05	1000	1821	182 proc.
1. Veterinarinių preparatų gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos įmonių patikrinimų skaičius.	P-07-05-01-01	100	125	125 proc.
2. Veterinarinių preparatų naudojimo gyvūnų gydymui gyvūnų laikymo vietose patikrinimų skaičius.	P-07-05-01-02	40	52	130 proc.
3. Atliktų veterinarinių preparatų laboratorinių tyrimų skaičius.	P-07-05-01-03	25	13	52 proc.
4. Užregistruotų veterinarinių preparatų skaičius.	P-07-05-01-04	250	231	92,4 proc.
Rezultato:				
1. Nustatytų gyvūnų užkrečiamųjų ligų atvejų dėl gyvūnų importo ir tranzito reikalavimų pažeidimų.	R-88-01-01	0	0	100 proc.
2. Nustatytų žmonių susirgimų dėl importuotų nesaugių maisto produktų skaičius.	R-88-01-02	0	0	100 proc.
Produkto:				
1. Patikrintų importuojamų į ES teritoriją: siuntų skaičius: siuntų svoris: gyvūnų skaičius:	P-88-01-01-01	8000 160000 1000	3664 132493 738	29 proc. 83 proc. 74 proc.
2. Patikrintų tranzitu vežamų siuntų skaičius: siuntų svoris: gyvūnų skaičius:	P-88-01-02-01 01	20000 800000 1000	27382 1081118 35	137 proc. 135 proc. 4 proc.
3. Išsiųstų TRACES pranešimų skaičius.	P-88-01-01-02	2000	2500	125 proc.
4. Eksportuojamų gyvūnų, įvertintų dėl atitikimo gyvūnų gerovės reikalavimams, skaičius.	P-88-01-03-01	100 proc.	100 proc.	100 proc.
Rezultato:				
1. Sumažėjęs naminių gyvūnų sergamumas pasiutlige.	R-50-01-01	Iki 900 atvejų	349 atvejai	257 proc.
2. Padidėjęs pasienio veterinarijos darbuotojų darbo našumas	R-50-01-02	Iki 5 proc.	5 proc.	100 proc.
3. Saugesnis, be pavojingų sveikatai liekanų, maistas.	R-50-01-03	Iki 5 proc.	5 proc.	100 proc.
4. 2006 m. padidėję gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės centrų gebėjimai likviduoti gyvūnų užkrečiamąsias ligas	R-50-01-04	Iki 15 proc.	15 proc.	100 proc.
1. Padidėjęs inspektorių, vykdančių valstybinę veterinarinių vaistų ir pašarų produktų kontrolę, darbo efektyvumas (%).	R-50-02-01	Iki 5 proc.	5 proc.	100 proc.

Produkto: 1. Lietuvos Respublikos teritorijoje išmėtųjų <i>jaukų su</i> oraline pasiutligės vakcina skaičius, atlikta laukinių gyvūnų vakcinacija nuo pasiutligės bei įvertintas vakcinacijos <i>efektyvumas</i> , atliekant laboratorinius tyrimus.	P-50-01-01-01	1,6 mln. jaukų 2500 tyrimų	2,1 mln. jaukų 1740 tyrimų (NVL)	131 proc. 72 proc.
1. Apmokyta 70 pasienio veterinarijos gydytojų.	P-50-01-02-01	70	268	383 proc.
2. Pasienio veterinarijos postų ir muitinės sandėlių darbuotojų tinkamas aprūpinimas kompiuterine ir programine įranga (20 kompiuterių ir aptarnavimo stotis).	P-50-01-02-02	1	1	100 proc.
1. Apmokyti 75 VMVT darbuotojai.	P-50-01-03-01	75	232	309 proc.
2. Įdiegti ir taikomi nauji tyrimo metodai pesticidų ir veterinarinių vaistų liekanoms, dioksinams, PCB, sunkiesiems metalams maisto produktuose ir geriamajame vandenyje nustatyti.	P-50-01-03-02	10	21	210 proc.
1. Sukurta veterinarinės informacijos valdymo sistema.	P-50-01-04-01	1	0	0
2. Įsigyta kompiuterinės technikos ir laboratorinės įrangos.	P-50-01-04-02	1	1	100 proc.
1. Paruoštos detalios darbo tvarkos.	P-50-01-05-01	5	5	100 proc.
2. Apmokyta 120 VMVT darbuotojų.	P-50-01-05-02	120	41	34 proc.
1. Peržiūrėtų veterinarinių vaistų ir pašarų produktų kontrolę reglamentuojančių dokumentų skaičius, įgyvendintų kontrolės programų skaičius.	P-50-02-01-01	55	55	100 proc.
2. Apmokytų VMVT inspektorių skaičius.	P-50-02-02-01	90	115	127 proc.
Rezultato: 1. Atsižvelgiant į gyvūnų užkrečiamųjų ligų situaciją ir atliktų laboratorinių tyrimų dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų rezultatus, padidėjęs skirtų lėšų panaudojimas gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolei	R-71-01-01	3591	2718	75 proc.
Produkto: 1. Epizootinių, klinikinių ir laboratorinių tyrimų, gyvūnų užkrečiamųjų ligų, kofinansuojamų ES lėšomis, kontrolės programose, skaičius.	P-71-01-01-01	200000	260167	130 proc.
2. Paruoštų gyvūnų užkrečiamųjų ligų, kofinansuojamų ES lėšomis, kontrolės programų skaičius.	P-71-01-02-01	3	5	166 proc.

VMVT II strateginis tikslas

Užtikrinti vykdomą maisto saugos ir kokybės kontrolę visais maisto tvarkymo etapais (nuo maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimo, geriamojo vandens šaltinių saugos tikrinimo iki maisto tiekimo vartotojams), apsaugoti vartotojų interesus, kad tiekiamas šalies rinkai ir eksportuojamas maistas atitiktų teisės aktais nustatytus saugos, kokybės, ženklavimo ir kitus privalomuosius reikalavimus.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
Efektas: 1. Padidės patikrintų maisto tvarkymo subjektų skaičius bei nustatytų higienos reikalavimų laikymasis, bus išvengta didelių ekonominius nuostolius nešančių vartotojų susirgimų, kilusių dėl nesaugaus maisto	E-02-01	>2 %	>3 %	150 proc.
Rezultato: 1. Pagerėjęs maisto tvarkymo subjektuose nustatytų veterinarijos, sanitarijos, higienos reikalavimų laikymasis, atsižvelgiant į patikrinimų bei pažeidimų atvejų santykį su patikrinimų skaičiumi (%).	R-06-01-01	34	39	115 proc.
2. Pagerėjęs vartotojų teisių gynimo lygis, atsižvelgiant į skundų, kai vartotojo teisės apgintos, santykį su pagrįstais skundais (%).	R-06-01-02	10	5,7	83 proc.
3. Padidėjęs maisto tvarkymo subjektų, įdiegusių ar diegiančių savikontrolės (RVASVT ar GHP) sistemas, skaičius (%).	R-06-01-03	92	92	100 proc.
1. Padidėjęs specialistų darbo našumas (%).	R-06-02-01	<5,0%	5 proc.	100 proc.
Produkto: 1. Patikrintų maisto tvarkymo subjektų skaičius.	P-06-01-01-01	23000	21549	94 proc.
2. Iširtų maisto produktų mėginių skaičius.	P-06-01-01-02	3000	4279	143 proc.
3. Atliktų maisto kontrolės programos duomenų analizių skaičius.	P-06-01-01-03	5	6	120 proc.
4. Įgyvendintų maisto kontrolės kokybės ir valdymo sistemų standartizuotų procedūrų skaičius.	P-06-01-01-04	20	20	100 proc.
5. Patikrintų skerdziamų gyvulių, paukščių, kitų gyvūnų ir jų skerdenų skaičius.	P-06-01-01-05	26000000	40530778	156 proc.
6. Akredituotų naujų NVL tyrimų sričių bei kitų tyrimų laboratorijų skaičius.	P-06-01-01-06	2	2	100 proc.
7. Išnagrinėtų vartotojų skundų skaičius.	P-06-01-01-07	2200	2464	112 proc.
8. Parengtų informacinių pranešimų visuomenei, maisto saugos ir kokybės klausimais skaičius.	P-06-01-01-08	10	29	290 proc.

9. Suorganizuotų mokomųjų renginių atskiroms maisto tvarkymo subjektų grupėms skaičius.	P-06-01-01-09	4	8	200 proc.
10. Išsiųstų RASFF pranešimų skaičius.	P-06-01-01-10	59	28	47 proc.
1. Kvalifikacijos programų skaičius.	P-06-02-01-01	4	4	100 proc.
2. Kvalifikaciją kėlusią specialistų skaičius.	P-06-02-01-02	1000	1577	157,7 proc.
Rezultato: 1. Sumažėjęs eksportuojamų, importuojamų ir tranzitu vežamų maisto produktų, jų žaliavų saugos ir kokybės reikalavimų pažeidimų skaičius.	R-88-02-01	>5,0 proc.	5	100 proc.
2. Sumažėjęs veterinarijos sanitarijos, higienos reikalavimų pažeidimų skaičius maisto tvarkymo subjektuose.	R-88-02-03	>5,0 proc.	56 proc.	100 proc.
3. Padidėjęs visuomenės informatyvumas gyvūnų užkrečiamųjų ligų, maisto saugos, kokybės klausimais.	R-88-02-04	<5,0 proc.	15 proc.	300 proc.
Produkto: 1. Importuojamų maisto produktų atliktų tyrimų skaičius.	P-88-02-01-01	16000	20000	125 proc.
2. Vidaus rinkoje atrinktų mėginių laboratorinių tyrimų skaičius.	P-88-02-02-01	70000	129200	185 proc.
3. Į Lietuvos Respubliką įvežamų, eksportuojamų ar vidaus rinkoje pervežamų gyvūnų mėginių tyrimų skaičius.	P-88-02-03-01	25000	69800	279 proc.
Rezultato: 1. Pagerėjusi VMVT pareigūnų vykdoma valstybinės maisto saugos ir valstybinės veterinarinės kontrolės kokybė maisto tvarkymo subjektuose, informacijos sklaida VMVT ir jai pavaldžiose įstaigose.	R-02-01-01	Iki 10 proc.	10 proc.	100 proc.
2. Pagerėjęs vartotojų informavimas maisto ir su juos susijusių paslaugų saugos srityje	R-02-01-02	Iki 10 proc.	42 proc.	420 proc.
1. Užtikrinta efektyvesnė valstybinė veterinarinė kontrolė.	R-02-02-01	Iki 12 proc.	12 proc.	100 proc.
1. Sumažėjusi teisinių klaidų padarymo bei netinkamai praktikoje taikomų teisės aktų tikimybė.	R-02-03-01	Iki 10 proc.	10 proc.	100 proc.
2. Pagerėjęs šalies vartotojų, maisto tvarkymo subjektų ir kitų asmenų teisėtų interesų atstovavimas ES institucijų darbo organuose gyvūnų sveikatos, gyvūnų gerovės, maisto saugos srityse.	R-02-03-02	Iki 15 proc.	15 proc.	100 proc.
Produkto: 1. Gautų ir išanalizuotų dokumentų skaičius iš Lietuvos Respublikos institucijų, iš ES valstybių bei kitų valstybių.	P-02-01-01-01	7400 1100	7295 1500	98,5 proc. 136 proc.
2. Pateiktų atsakymų skaičius.	P-02-01-01-02	7800	3648	47 proc.

3. Paskelbtų informacinių pranešimų bei pateiktų gyventojams ir verslo subjektams elektroninių paslaugų/informacijos skaičius.	P-02-01-01-03	400	1027	256 proc.
4. Maisto kontrolės informacinėje sistemoje užregistruotų maisto tvarkymo subjektų skaičius.	P-02-01-01-04	15000	20156	134,4 proc.
5. Apmokytų dirbti su informacinėmis sistemomis (įskaitant žinias elektroninės informacijos saugos srityje) specialistų skaičius.	P-02-01-01-05	100	100	100 proc.
1. Įdiegta kokybės sistema ir rizikos analizės ciklas centrinėje VMVT ir jai pavaldžiose įstaigose.	P-02-02-01-01	2	3	150 proc.
1. Išanalizuotų ir su ES reikalavimais suderintų nacionalinių teisės aktų skaičius.	P-02-03-01-01	45	50	111 proc.
2. Analizuojamų ES institucijų darbo organuose svarstomų teisės aktų projektų skaičius.	P-02-03-01-02	120	120	100 proc.

Ministerijos, Vyriausybės įstaigos, įstaigos prie ministerijos (kurios vadovas yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojas), apskrities viršininko, kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingos valstybės institucijos ar įstaigos veiklos ataskaitos formos 2 priedas

**2006 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS
PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ**

Programa	Patvirtinti (įskaitant patikslinimus) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Panaudojimo procentas
2.1 Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sistemos administravimo ir tobulinimo programa	26.487,0	26.487,0	100
6.1 Maisto produktų veterinarinė kontrolė ir specialistų kvalifikacijos kėlimas	45064	45064	100
7.1 Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė, prevencija ir likvidavimas	15754	15754	100
88.1 Specialioji maisto tvarkymo valstybinės veterinarinės priežiūros programa	12000	12000	100
50.22 Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa (bendrojo finansavimo lėšos)	66		0
Iš viso:	102962	102896	100%